

De beeldkwaliteit van Lommel

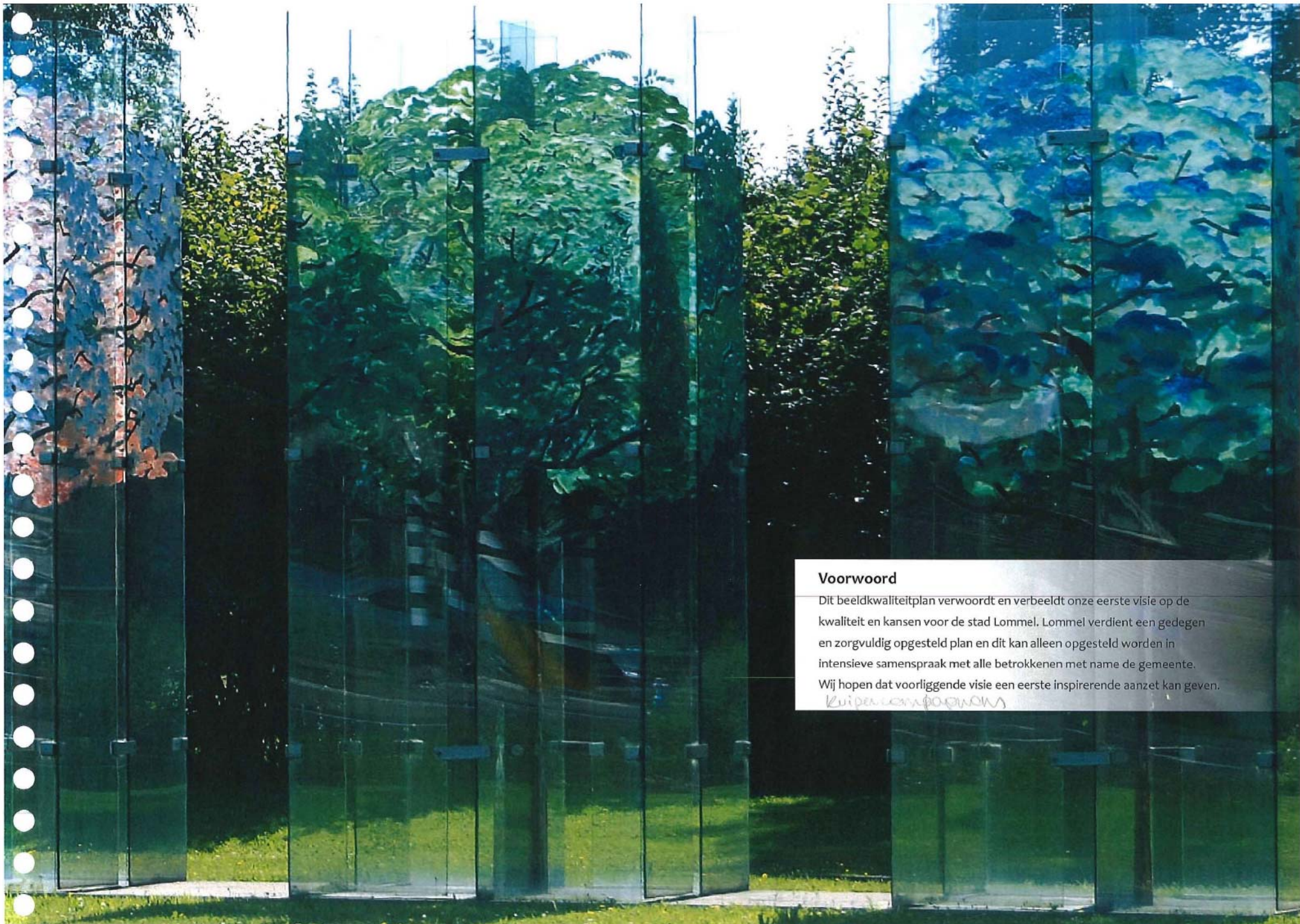
Inzending Open Oproep
00.1504-B

februari 2010

De beeldkwaliteit van Lommel

1 Offerteformulier	zie bijlage
2 Visie op de opgave	5
2a Opdrachtbenadering, doelstelling en uitgangspunten	5
2b Het beeldkwaliteitsplan	13
2c Plan van aanpak en communicatie	101
2d Het ontwerpteam	109
2e Raming studiekosten	109
Samenvatting	115

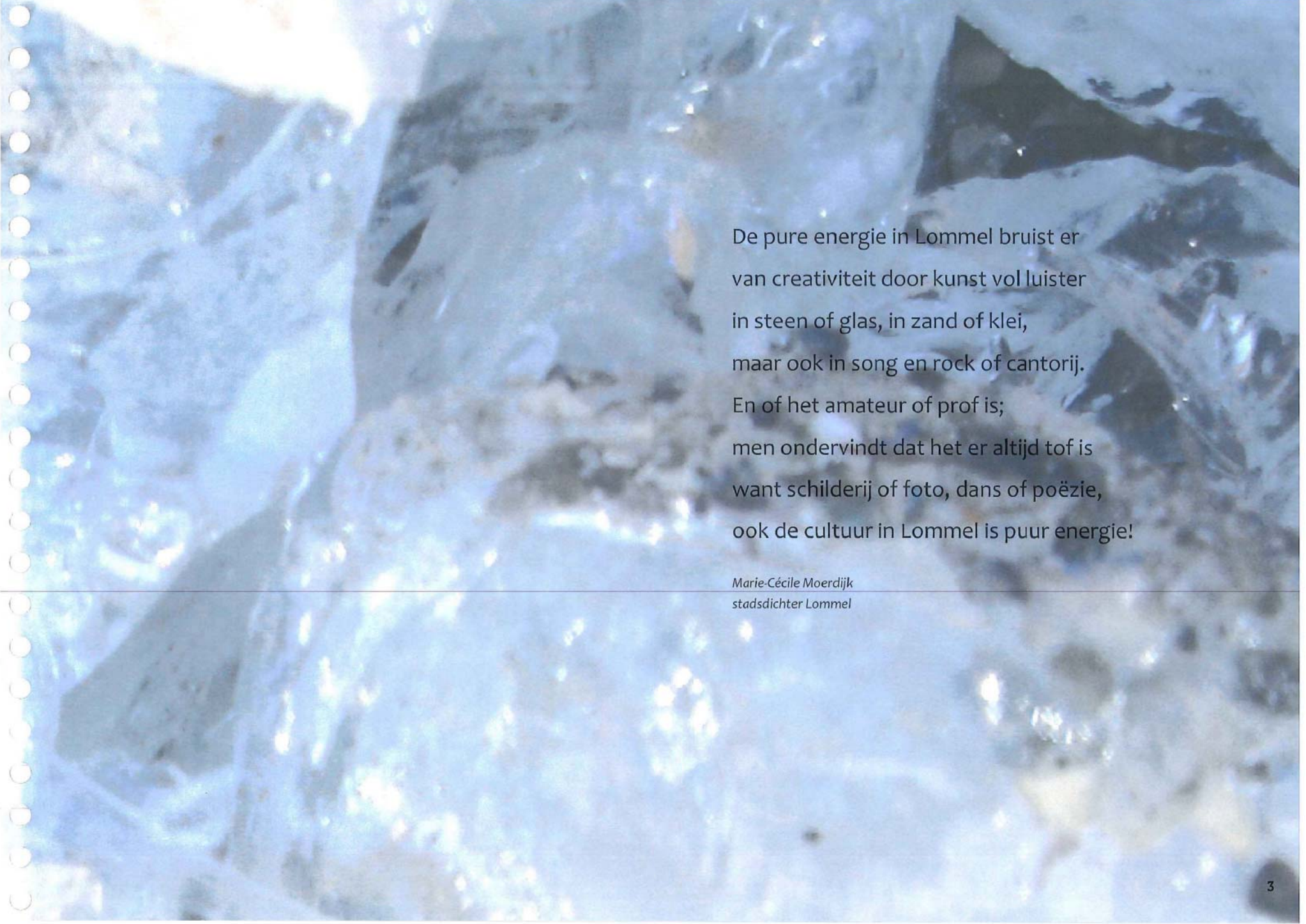

Voorwoord

Dit beeldkwaliteitplan verwoordt en verbeeldt onze eerste visie op de kwaliteit en kansen voor de stad Lommel. Lommel verdient een gedegen en zorgvuldig opgesteld plan en dit kan alleen opgesteld worden in intensieve samenspraak met alle betrokkenen met name de gemeente. Wij hopen dat voorliggende visie een eerste inspirerende aanzet kan geven.

Kuiper Compagnon

De pure energie in Lommel bruist er
van creativiteit door kunst vol luister
in steen of glas, in zand of klei,
maar ook in song en rock of cantorij.
En of het amateur of prof is;
men ondervindt dat het er altijd tof is
want schilderij of foto, dans of poëzie,
ook de cultuur in Lommel is puur energie!

Marie-Cécile Moerdijk
stadsdichter Lommel

2

Visie op de opgave

2a

Opdrachtbenadering,
doelstelling en uitgangspunten

Lommel leeft!

Jong en oud ontmoeten elkaar tijdens de diverse culturele activiteiten die gedurende het jaar plaatsvinden.

Visie op de opgave za Opdrachtbenadering, doelstelling en uitgangspunten

Inleiding

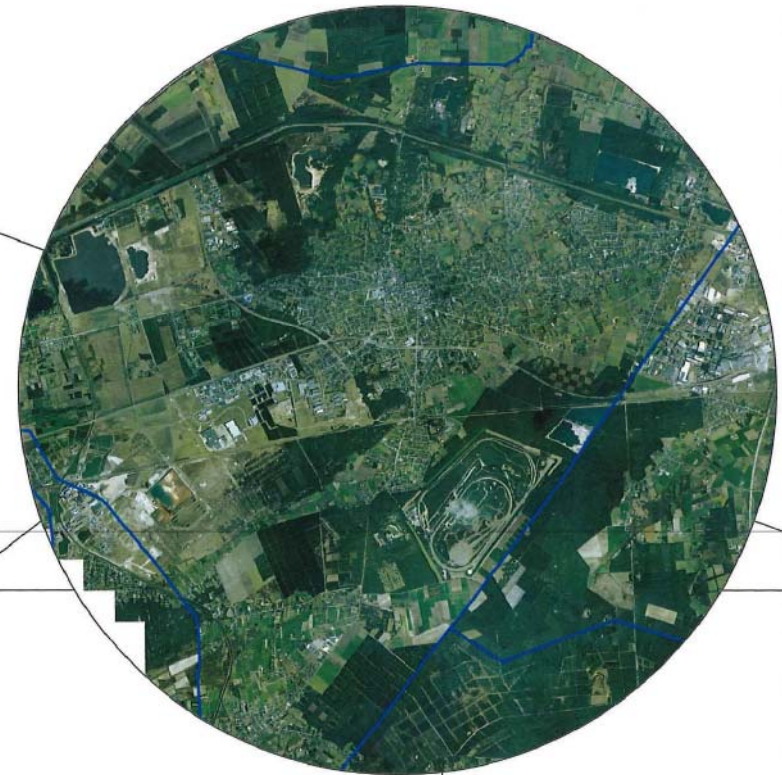
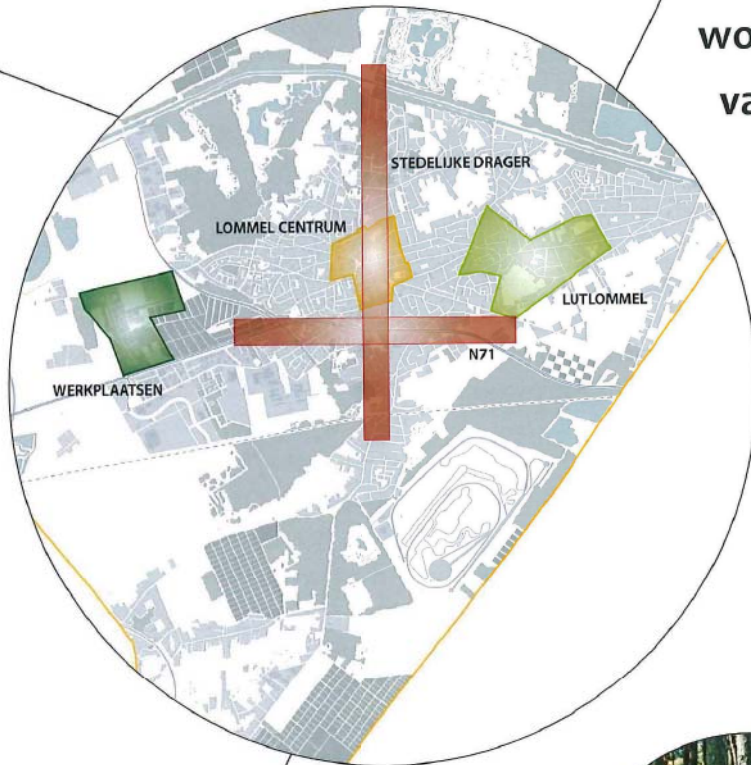
Een dorpenstad als een open huis omgeven door lommerrijke natuur, waar iedereen zich thuis voelt, dat is Lommel. Met het realiseren van het Huis van de stad en het Glazen Huis in hedendaagse transparante architectuur is de toon/ambitie gezet. Lommel steekt energie in haar stad. Tevens staan er diverse projecten op stapel van stadsvernieuwing, mobiliteit-en parkeerbeleid tot de ontwikkeling van Bosland en de aanplant van energiegewassen op Kristalpark III.

Lommel is een stad in beweging met transparantie als een sterk baken en waar de relatie met de natuur een bron van inspiratie is. De identiteit van Lommel wordt mede bepaald door zijn bossen en het zilverzand. Het bosgevoel door de schitterende natuurpracht van naald- en loofbossen, heidelandschappen, duinen, waterplassen. Het zilverzand als basisgrondstof voor de glasindustrie en de zomerse zandtapijtententoonstelling. Lommel putte energie uit z'n verleden en geeft nieuwe energie voor de toekomst.

Lommel is een contrastrijke stad. Het is stad en anderzijds een dorp met 11 kernen met een boeiend verenigingsleven en een gezellig centrum. Lommel leeft! Jong en oud ontmoeten elkaar tijdens de diverse culturele activiteiten die gedurende het jaar plaatsvinden in het centrum, het soeverein of in een van de andere kernen. Naast deze dynamiek is er ook plaats voor rust en bezinning. Lommel wordt namelijk gekenmerkt door een 30-tal kapelletjes op samenkomsten van wegen.

Lommel is ook een verrassende stad. In de schijnbaar ongeordende webstructuur van wegen waarlangs wordt gewoond ontdek je de verborgen 'groene' open plekken, parken, tuinen en pleinen. Deze plekken kan je met recht de verborgen parels van Lommel noemen, ze hebben aantrekkingskracht. Deze parels missen nu soms glans. Wij willen ze graag oppoetsen en ze verbinden aan het web.

Door energie te steken in de beeldkwaliteit van Lommel wordt de identiteit van de stad en zijn omgeving vastgelegd.

Aanleiding Open Oproep

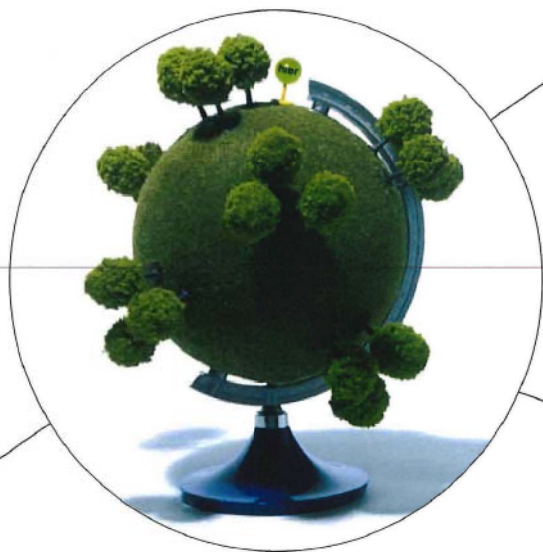
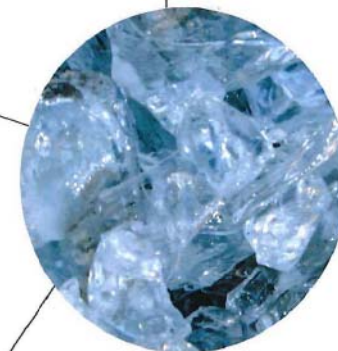
Lommel is het derde commercieel centrum van Limburg en wil deze positie bevestigen. Middels ambitieuze projecten en nieuwe ontwikkelingen stroomt er nieuwe energie door Lommel.

In het Structuurplan wordt als centraal concept de stedelijke drager van noord – zuid als toekomstbeeld geschetst. Verschillende nieuwe projecten in deze stedelijke drager vormen de directe aanleiding voor de opmaak van een beeldkwaliteitsplan via de Open Oproep. Tevens staan er in het centrum diverse plannen op stapel, zoals het verkeerskwaliteitsplan, de negen RUP's in het centrumgebied, de verruiming van de winkeloppervlakte en de ontwikkelingsplannen voor de N71, enzovoorts. Er zijn momenteel diverse nieuwe ontwikkelingen gaande die vragen om een samenhangend beeldkwaliteitsplan voor de verschillende schaalniveaus.

Door energie te steken in de beeldkwaliteit van Lommel wordt de identiteit van de stad en zijn omgeving vastgelegd en wordt op basis van de cultuurhistorische en landschappelijke kwaliteiten de ruimtelijke kwaliteit bepaald voor de toekomstige nieuwe ontwikkelingen.

De opgave van het beeldkwaliteitsplan is omvangrijk, door de verschillende schaalniveaus en door de schaal van de gemeente met 11 kernen. In de fase van de Open Oproep is daarom geen gebiedsdekkend ontwerpend onderzoek gevraagd maar de uitwerking van een representatief deel van het beeldkwaliteitsplan. Een vijftal ontwerpers zijn geselecteerd, zij worden uitgedaagd aan deze ambitie inhoud te geven en een beeldkwaliteitsplan op te stellen voor de onderstaande deelgebieden:

- De stedelijke drager/N71 en integratie van infrastructuur daarin;
- Lommel centrum, de inrichting en het gebruik van de publieke ruimte;
- Lutlommel, relatie tussen kern en centrum Lommel (representatief voor Barrier, Heide en Heuvel, Balendijk, Hesperbergen);
- werkplaatsen, als geïsoleerde landelijke kern (representatief voor de verspreide kernen).

Met pure energie wil Lommel een voortrekker zijn in alternatieve, propere energie enerzijds en in energiebesparing anderzijds.

Duurzaamheid

Duurzaamheid is een belangrijk thema voor het opstellen van het Beeldkwaliteitsplan. Met pure energie wil Lommel een voortrekker zijn in alternatieve, propere energie enerzijds en in energiebesparing anderzijds.

Duurzaamheidsprincipes beeldkwaliteitsplan, wij verstaan onder duurzaamheidsprincipes de volgende aspecten:

- 1 Ingrepen in de structuur welke een duurzaam karakter voor Lommel hebben.
- 2 Duurzaamheid van de toe te passen materialen.
- 3 Aanpasbaarheid en/of faseringsmogelijkheden.

1 Ingrepen in de structuur welke een duurzaam karakter voor Lommel hebben
Structurele duurzame ingrepen zouden bijvoorbeeld kunnen zijn, de herkenbaarheid van de historische ontwikkelingslijnen meer “zichtbaar” te maken en “beleefbaar” te maken in het openbaar gebied. Een andere mogelijkheid is ingrepen te doen in de stedenbouwkundige structuur waardoor het omliggende landschap zowel visueel als functioneel naar het centrum kan worden getrokken. Een derde punt is het realiseren van een duurzaam, veilig verkeersprincipe, waarbij de veiligheid voor voetgangers en fietsers wordt vergroot en wordt verknoot met de groene ruimten.

2 Duurzaamheid van de toe te passen materialen

Het is van belang om materialen toe te passen welke duurzaam van karakter zijn, zoals bijvoorbeeld inheemse natuursteensoorten voor de verharding. Ook de wijze van afvoer/opvang/infiltreren van hemelwater dient volgens duurzaamheidsprincipes plaatsvinden. Het toe te passen straatmeubilair dient van een zeer hoogwaardige kwaliteit te zijn (hufterproof). Indien straatbomen worden toegepast dienen er zodanige ondergrondse voorzieningen te worden aangebracht dat de groeiomstandigheden hierdoor zijn gewaarborgd. Eventueel aan te brengen bouwkundige voorzieningen dienen uit duurzame milieuvriendelijke materialen te bestaan.

3 Aanpasbaarheid en/of faseringsmogelijkheden

Een complete herinrichting en herstructurering van het centrum kost veel tijd en vergt een grote investering, om die reden is het noodzakelijk een en ander gefaseerd te kunnen uitvoeren maar ook te laten “rijpen” en “ontwikkelen”. Het is vooral belangrijk vooraf een “basiskwaliteit” af te spreken en vast te stellen.

2
Visie op de opgave

2b
Het beeldkwaliteitsplan

uitdaging **concept** begeleiding **vorm**
culturele daad **project**
beeldkwaliteit bewustwoording aansprekende architectuur
proces duurzaamheid
beïnvloeding openbare ruimte
kookboek **onderscheiding**
inspiratiebron
betrokkenheid
eigen identiteit
opleuken receptenboek

Visie op de beeldkwaliteit 2b Het beeldkwaliteitsplan

Een beeldkwaliteitsplan geeft in woord en beeld en voor verschillende schaalniveaus de uitgangspunten aan voor stedenbouwkundige en architectonische ontwerpen alsmede voor de inrichting van de publieke ruimte.

Het beeldkwaliteitsplan is een gemeentelijk instrument en dient als toetsingskader, maar nog meer als inspiratiebron in het kader van welstandadvisering. Voorts bevat het architectonische spelregels voor nieuwbouw en verbouwplannen en aanwijzingen met betrekking tot de gewenste inrichting van de publieke ruimte. Het beeldkwaliteitsplan moet vooral een wervende kracht uitstralen en de nodige flexibiliteit bezitten om de toekomstige “spelers” voldoende ruimte geven.

Er wordt in dit beeldkwaliteitsplan ingezet op samenhang van de structuur en een kwalitatief goede inrichting van de publieke ruimte, met name door een hiërarchie in de wegenstructuur aan te brengen en een toename van groen in het straatbeeld. Hiermee vergroot Lommel de ruimtelijke kwaliteit en samenhang van haar centrum en wordt de aantrekkingskracht van het centrum voor bewoners en bezoekers vergroot.

Onze visie op de publieke ruimte

De kwaliteit van de publieke ruimte staat volop in de belangstelling. Allerlei vakdisciplines zijn met veel overtuiging bezig de publieke ruimte in te richten en vorm te geven. Het is vooral de overheid die de publieke ruimte inricht en beheert. De Stad Lommel is zich zeer bewust van deze taak en ziet de noodzaak in van een overkoepelende visie voor inrichting van die publieke ruimte.

Dat in België op hoog niveau wordt gewerkt aan de publieke ruimte bewijst het boek "Publieke ruimte, een andere aanpak", geschreven in opdracht van het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap.

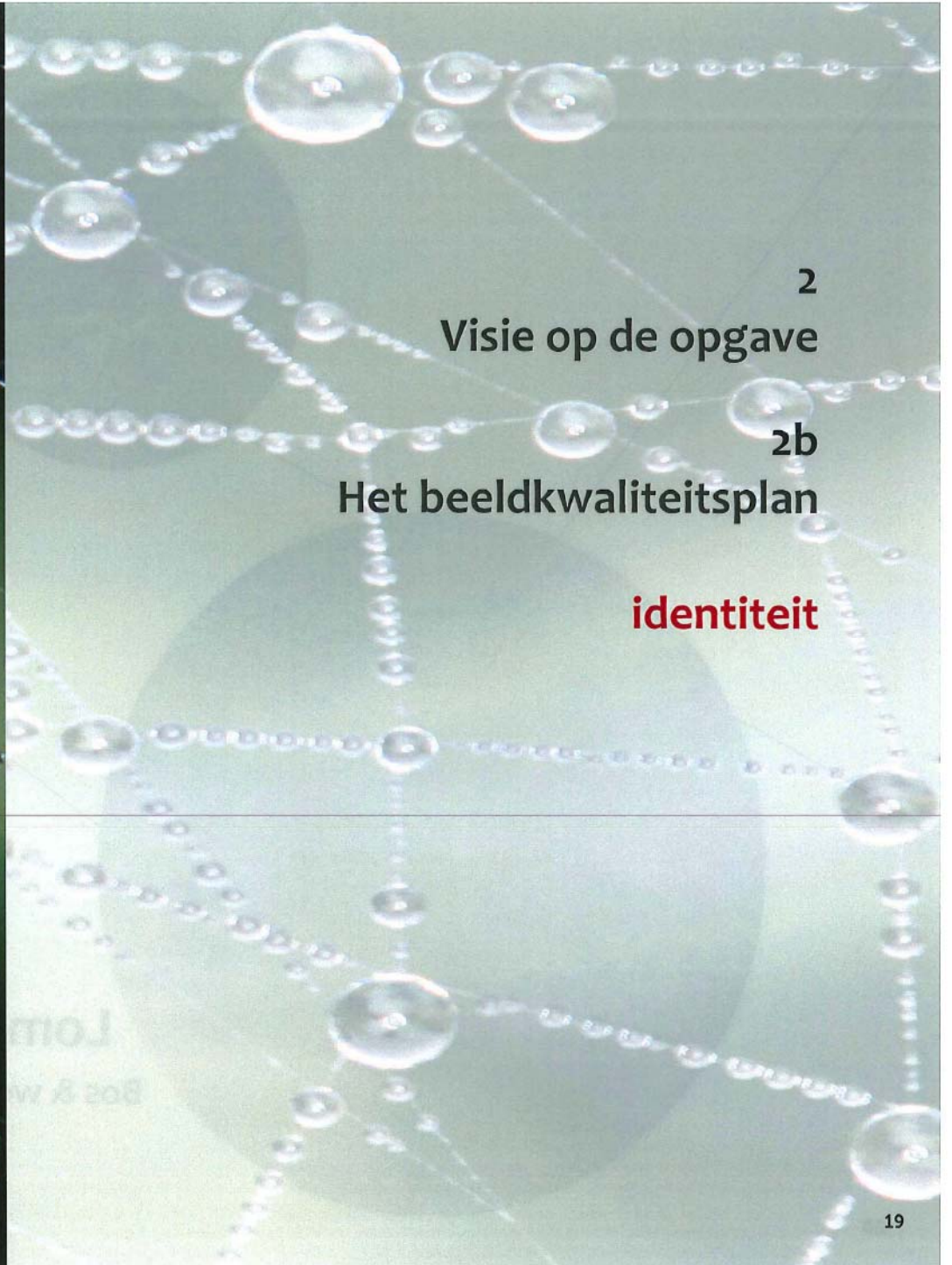
Een treffend citaat hieruit:

"De publieke ruimte is een menselijke leefomgeving die ontmoeting mogelijk maakt, informatie verstrekt, emoties teweegbrengt, inspireert, zintuigen prikkelt, esthetisch genot biedt, historische en actueel maatschappelijke bespiegelingen voedt....."

In die zin is ze een culturele ruimte, vergelijkbaar met een theater, een museum, een concertzaal of met de verbeeldingswereld van een roman of een film. De publieke ruimte is uiteraard levensechte realiteit, maar kan geen argument zijn om ze buiten de cultuur te plaatsen. Ze is, afgezien van haar andere functies, een instrument van cultuurbeleving en -ontwikkeling. Onderdelen van dat instrument zijn dus niet alleen "functioneel" als ze een praktisch nut hebben, maar ook als ze het culturele aspect vervolledigen of ondersteunen." (Vlaamse Stichting Verkeerskunde, De vormgeving van de publieke ruimte, krachtlijnen voor een nieuwe aanpak.)"

Onze visie voor de publieke ruimte geeft richting aan:

- De functionele opbouw en betekenis van de publieke ruimte;
- de onderlinge samenhang en differentiatie van het stedelijk weefsel;
- de inrichting en materialisering van de publieke ruimte.

2

Visie op de opgave

2b

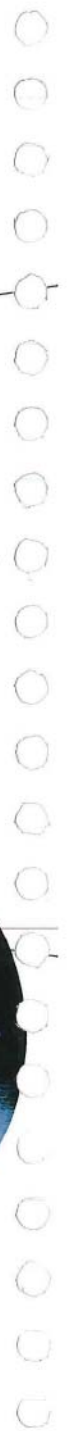
Het beeldkwaliteitsplan

identiteit

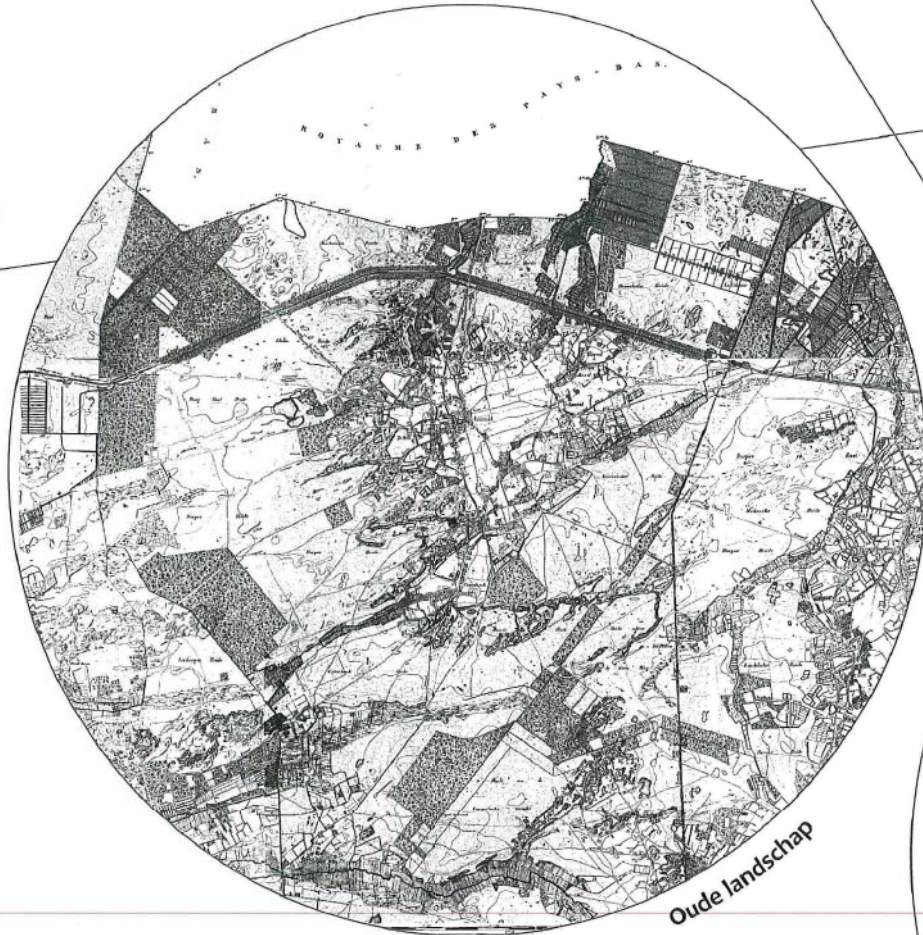

Lommel

Bos & weide

Lommel Landschap

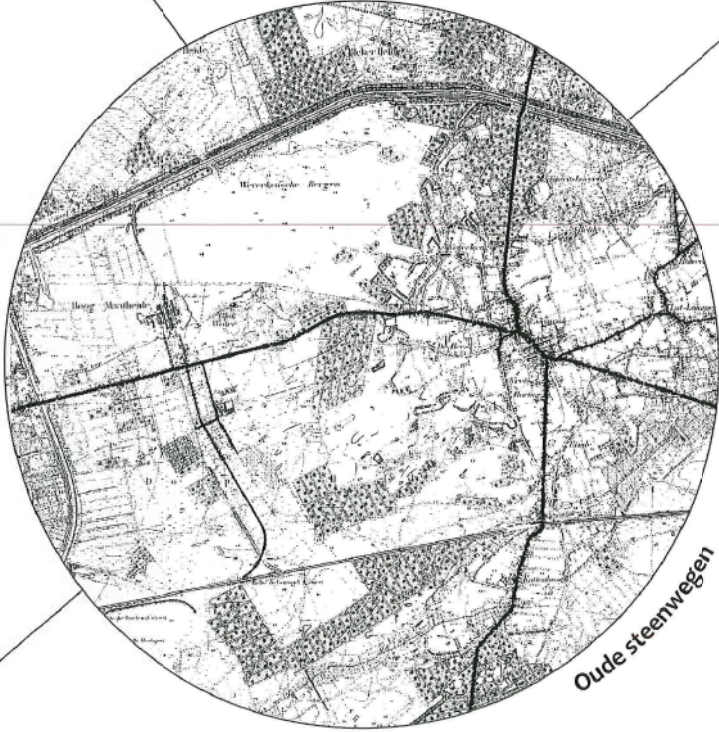
Oude landschap

Huidige landschap

Web van wegen

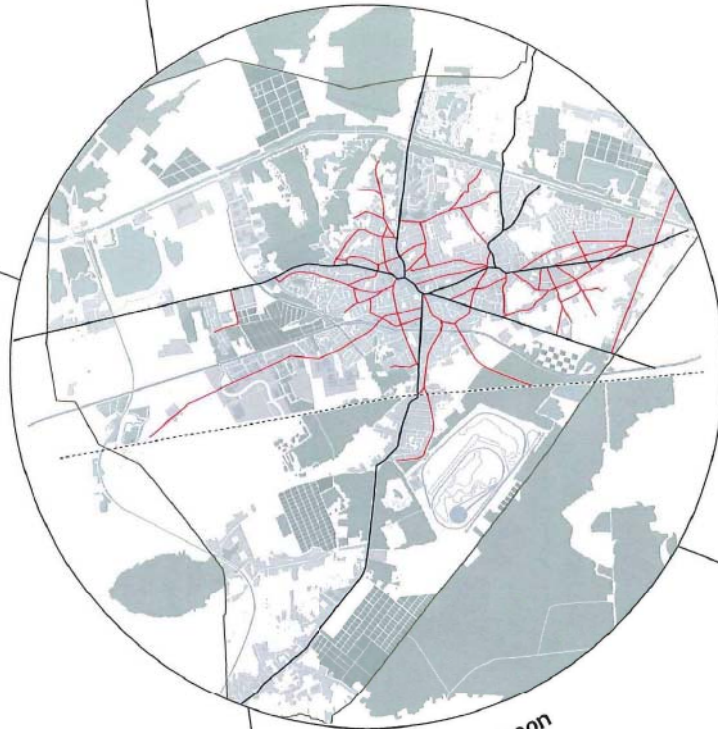

Oude steenwegen

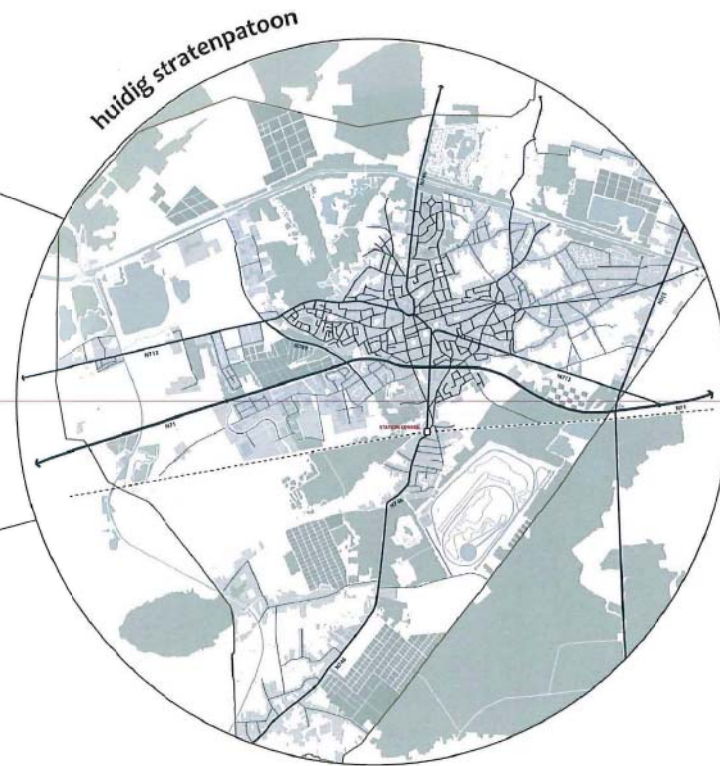

Lommel

verkeer

oude stratenpatroon

huidig stratenpatroon

Lommel centrum

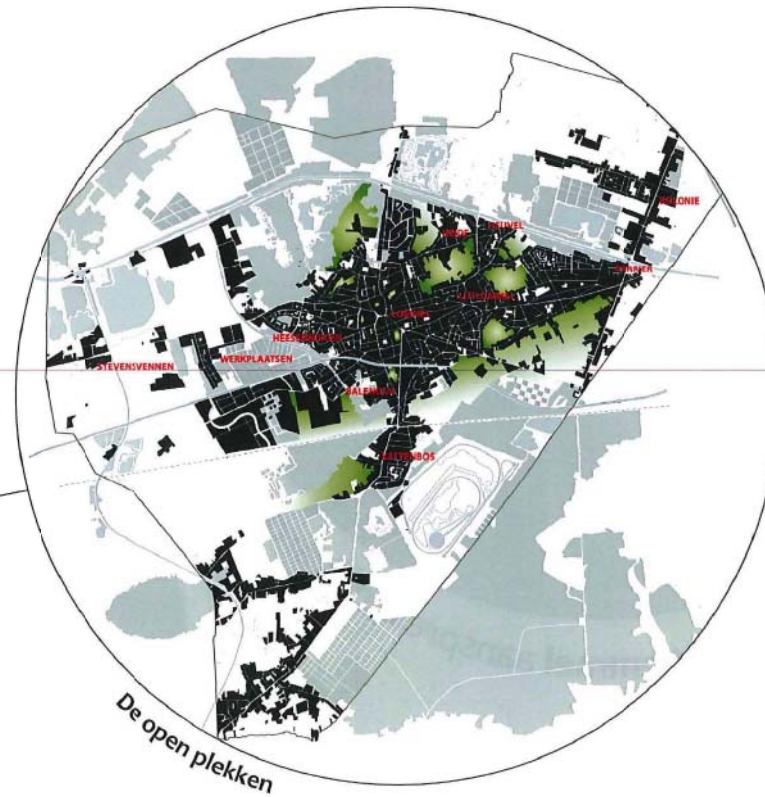

Werkplaatsen

Lutlommel

Lommel dorpen structuur

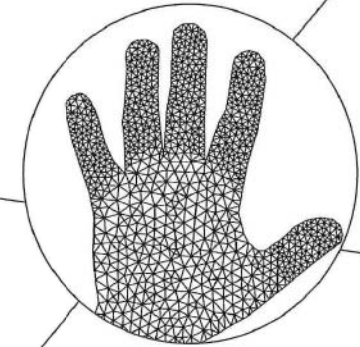

Lommel aansprekende architectuur

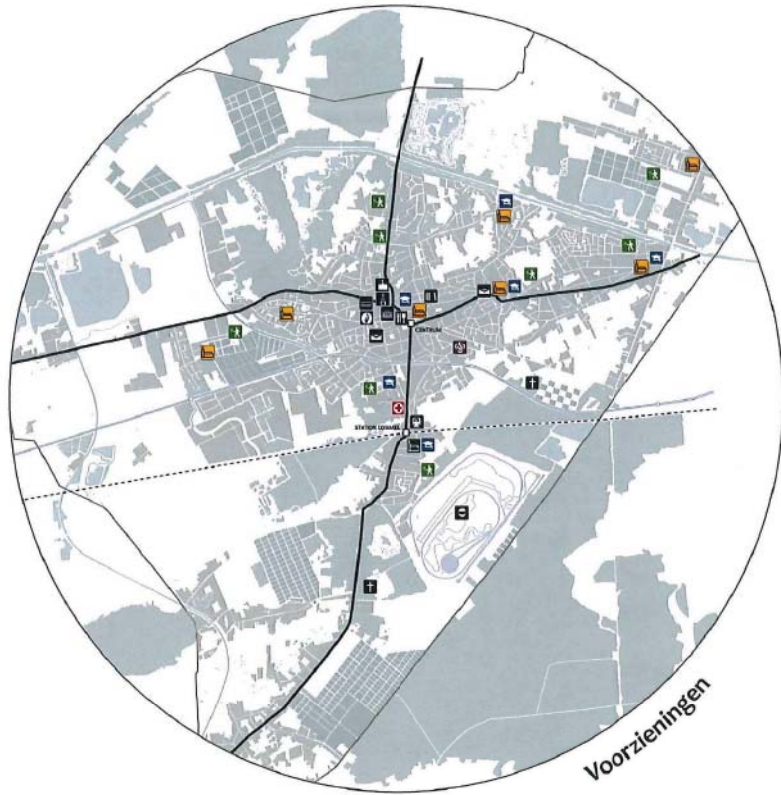

Lommel
architectuur

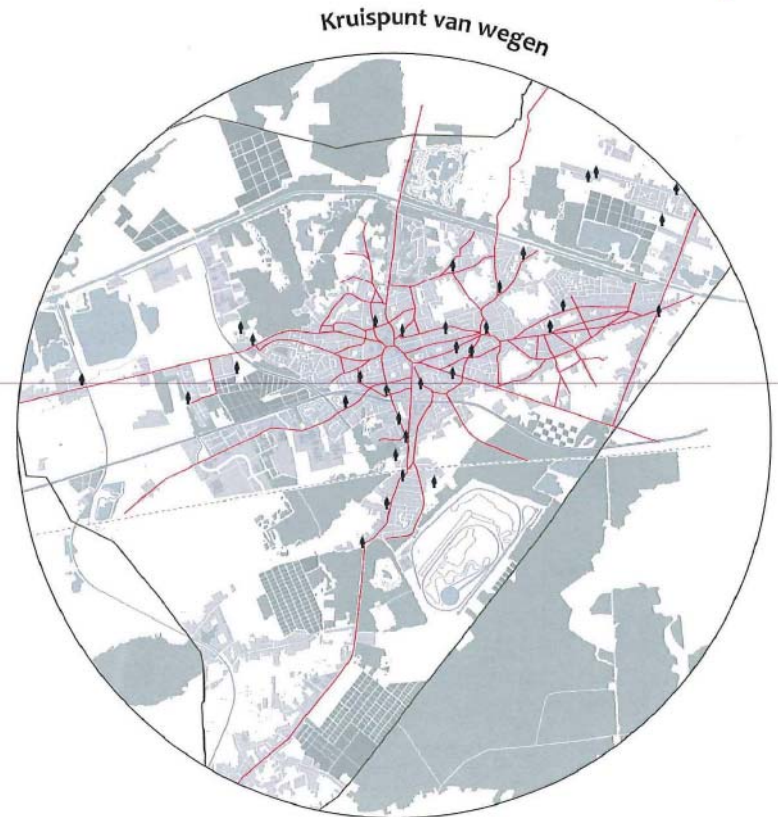
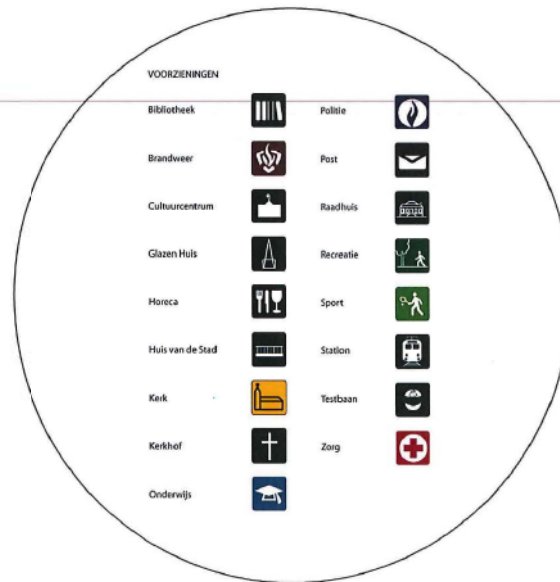

Lommel

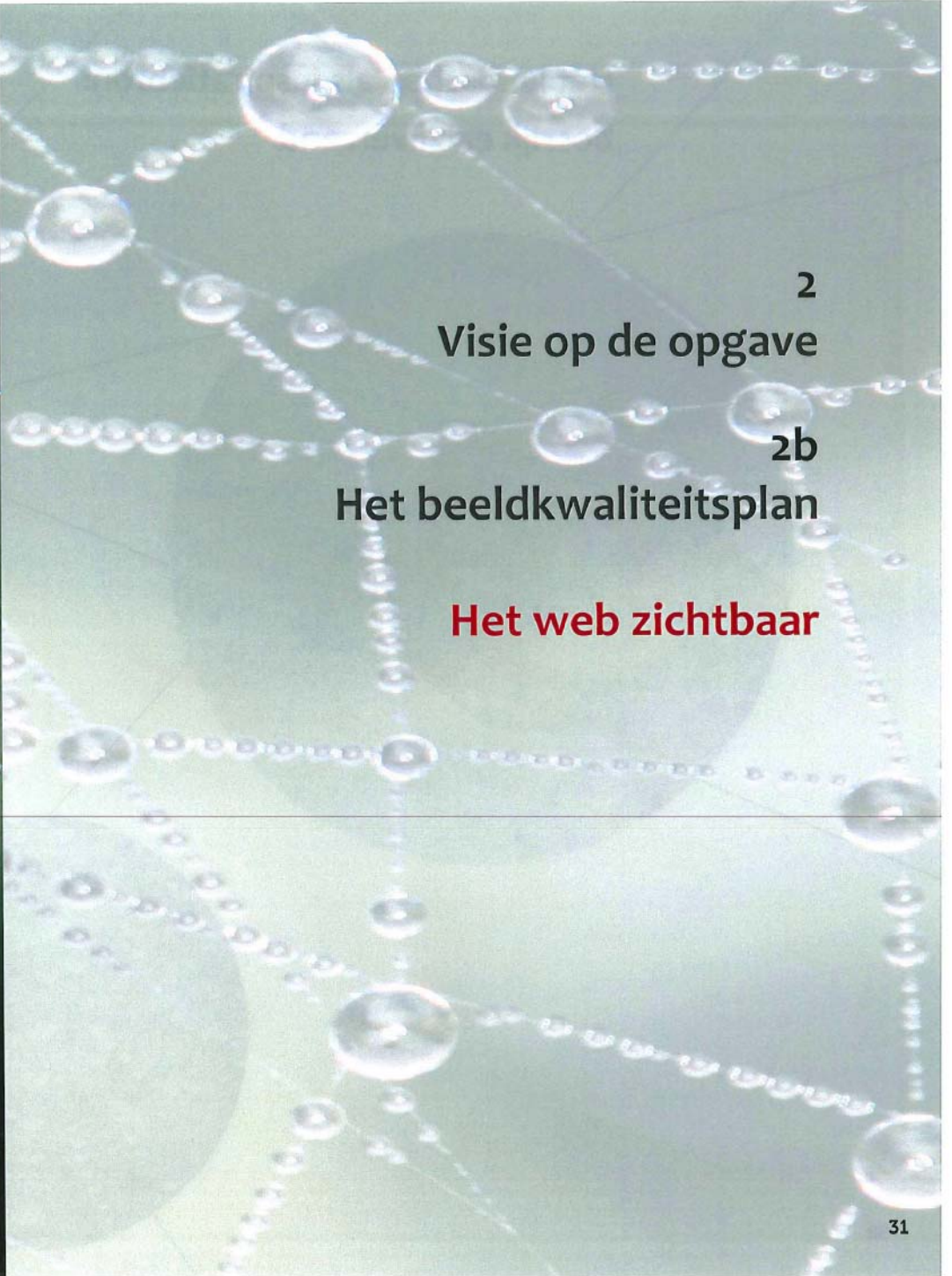
ontmoetingsplekken

Voorzieningen

Kruispunt van wegen

2
Visie op de opgave

2b
Het beeldkwaliteitsplan

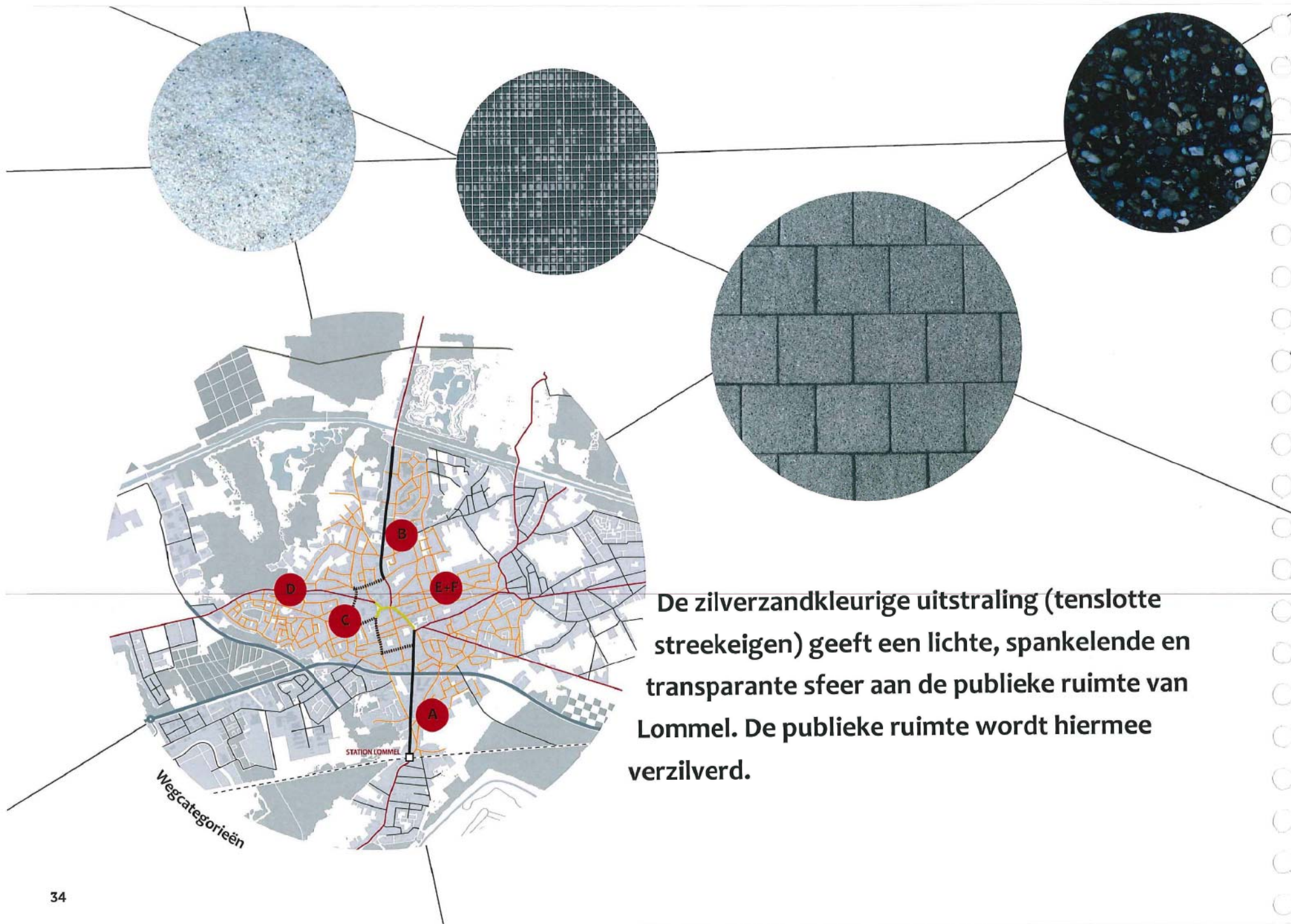
Het web zichtbaar

**Het landschap als inspiratiebron:
bosrijk en zilverzand**

**De parels transformeren tot een
sierraad voor de stad**

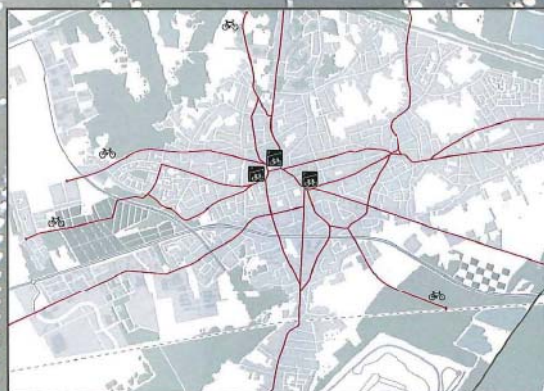
Het web weeft de dorpen aaneen en draagt de pleinen en parken als parels aan een snoer.

De zilverzandkleurige uitstraling (tenslotte streekeigen) geeft een lichte, spankelende en transparante sfeer aan de publieke ruimte van Lommel. De publieke ruimte wordt hiermee verzilverd.

Wegcategorieën (web)

Fietsroutes + stalling (web)

Pleinen en parken (parels)

Beeldvorming publieke ruimte

Het web zichtbaar

Wij stellen voor om de hiërarchie die in de wegenstructuur zit meer zichtbaar en herkenbaar te maken. Zoals een web bestaat uit draden welke de constructie bepalen en draden welke zorgen voor de samenhang. Zo willen wij het web gebruiken als inspiratie bij de inrichting en de beeldvorming van de wegenstructuur.

De publieke ruimte verzilverd

Wij hebben het wegen- en stratenpatroon vergeleken met een web, de bijzondere plekken, eerder 'parels' genoemd, worden door het web met elkaar verbonden.

Het web, dus publieke ruimte, willen wij meer eenduidig aanpakken en een rustige evenwichtige uitstraling geven. De differentiatie in functie en schaal van de diverse straten wordt verbeeld in kaart en profiel.

Als basisverharding gaan wij uit van een gesloten verharding voor alle rijwegen (m.u.v. het centrumgebied). Indien vrijliggende fietspaden in het profiel zijn ingepast willen wij deze uitvoeren in beton met een zilverzandkleurige toplaag. Alle voetpaden bestaan uit betontegels, 20x20, eveneens met een zilverzandkleurige uitwassing van de toplaag.

De zilverzandkleurige uitstraling (tenslotte streekeigen) geeft een lichte, spinkelende en transparante sfeer aan de publieke ruimte van Lommel. De publieke ruimte wordt hiermee verzilverd.

De profielopbouw van de wegcategorieën, de toe te passen bestratingsmaterialen, groen en verlichting is hieronder in beeld gebracht. De hiernavolgende wegen worden onderscheiden:

- A Stadsboulevard Zuid;
- B Stadslaan Noord;
- C bypass Stadsboulevard – Stadslaan (zie verder voor Bypass, bij Stedelijke drager);
- D steenwegen binnen en buiten de bebouwde kom;
- E woonstraten met meer doorgaand verkeer, zowel landelijk als stedelijk;
- F woonstraten met bestemmingsverkeer.

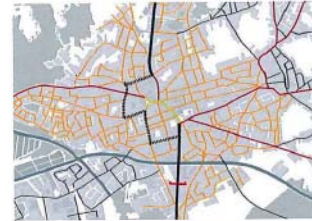
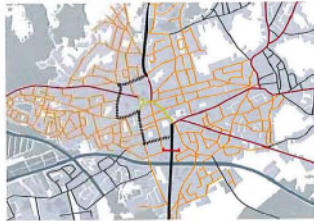

Stadsboulevard Zuid (N746)

Verbinding tussen station-N71-Centrum

Uitgangspunten:

- Tweerichtingsverkeer;
- vrijliggende fiets- en voetpaden;
- laanbeplanting in een aparte strook;
- hangverlichting;
- straatmeubilair volgens nieuwe standaard.

1.50 | 2.00 | 1.50 | 6.00 | 1.50 | 2.00 | 1.50

1.5 | 2.0 | 1.5 | 6.0 | 1.5 | 2.0 | 1.5

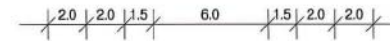
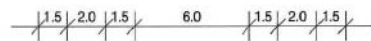
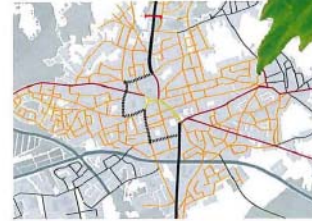

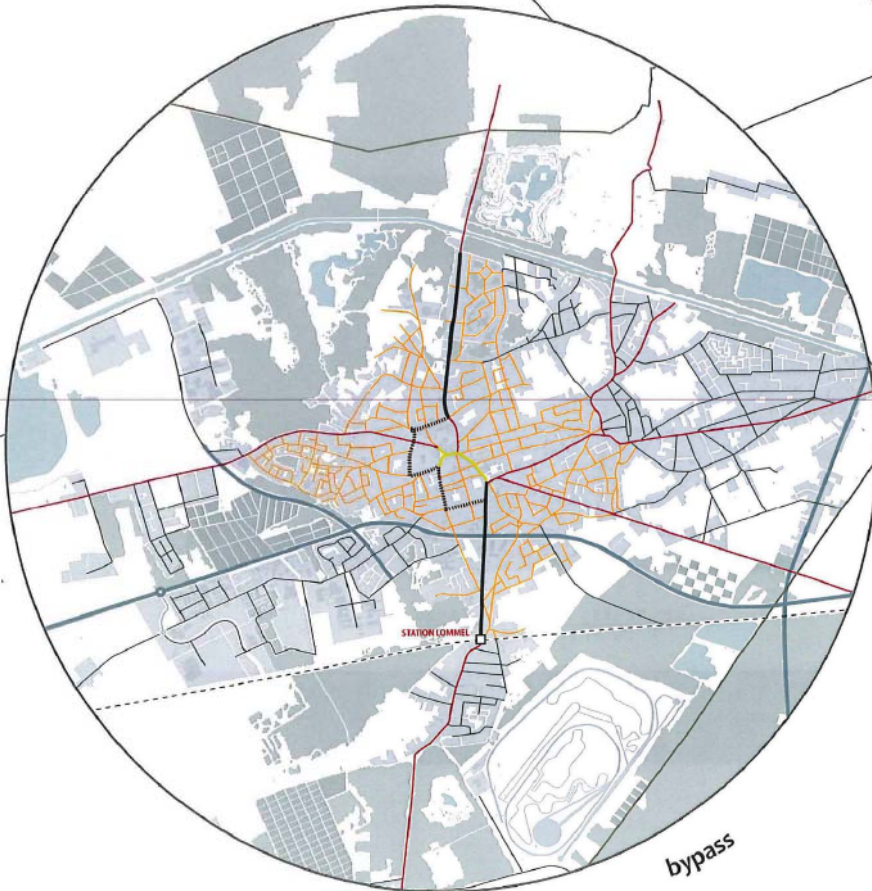
Stadsboulevard Noord (N746)

Verbinding tussen het Kanaal-Centrum

Uitgangspunten:

- Tweerichtingsverkeer;
- vrijliggende fietspaden en nabij centrum gecombineerd met voetpaden;
- laanbeplanting in groene bermen;
- hangverlichting;
- straatmeubilair volgens nieuwe standaard.

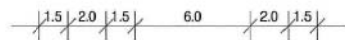
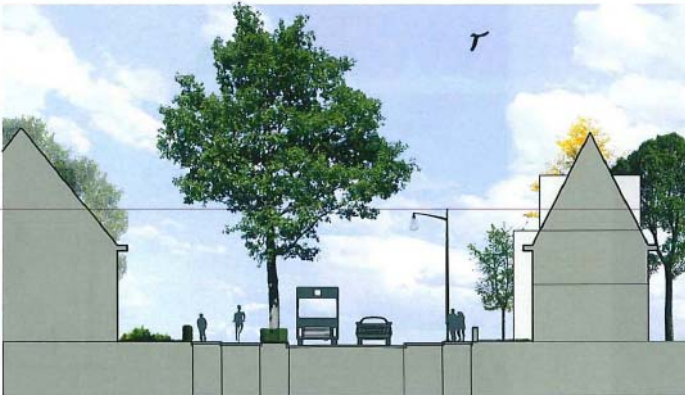
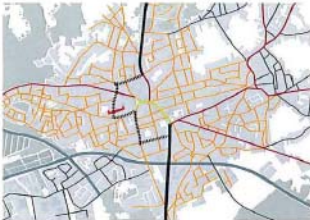

Bypass Stadsboulevard - Stadslaan

Verbindt aan de westzijde de Stadsboulevard Zuid en Stadslaan Noord

Uitgangspunten:

- Tweerichtingsverkeer;
- fiets- en voetpaden op stoephoogte;
- aan één zijde boombeplanting in groene berm aan de buitenzijde;
- verlichting aan de centrumzijde;
- straatmeubilair volgens nieuwe standaard.

Van Ringlaan naar bypass

Uitgangspunten:

- Twijfel bij ringlaan met eenrichtingsverkeer;
- leidt tot meer verkeersbewegingen en overlast van de woonbuurten;
- in de huidige structuur aan de westzijde van het centrum is op een eenvoudige en logische wijze een bypass in het bestaande stratenpatroon te realiseren waarbij tweerichtingsverkeer tot de mogelijkheden behoort;
- dit leidt tot een logische afwikkeling van het verkeer om het centrum heen, met name aansluiting tussen de noordelijke en zuidelijke stadsdrager;
- netwerk van straten in het oostelijke deel van het centrum is fijnmaziger, maar is ook meer in de oost west richting georiënteerd.

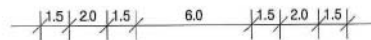
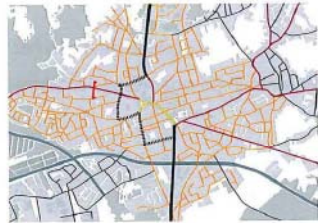

Steenweg West (N712) binnen de bebouwde kom

Bijvoorbeeld Molsiekiezel

Uitgangspunten:

- Tweerichtingsverkeer;
- fiets- en voetpaden op stoephoogte;
- verharde groene bermen;
- incidenteel losverspreide bosrijke boombeplanting;
- mastverlichting aan twee zijden.

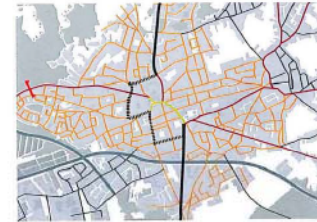

Steenweg West (N712) buiten de bebouwde kom

Bijvoorbeeld Werkplaatsen

Uitgangspunten:

- Tweerichtingsverkeer;
- fiets- en voetpaden op stoephoogte;
- groene bermen met verharde groene inritten;
- losverspreide bosrijke boombeplanting;
- mastverlichting aan twee zijden.

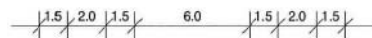
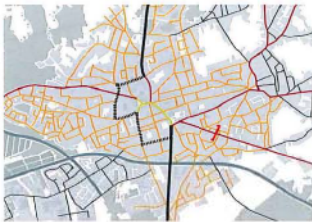

Steenweg Oost binnen de bebouwde kom

Bijvoorbeeld Norbert Neeckxlaan (712) en Koning Leopoldlaan.

Uitgangspunten:

- Tweerichtingsverkeer;
- fiets- en voetpaden op stoephoogte;
- verharde groene bermen;
- incidenteel losverspreide lommerrijke/landelijke boombeplanting;
- mastverlichting aan twee zijden.

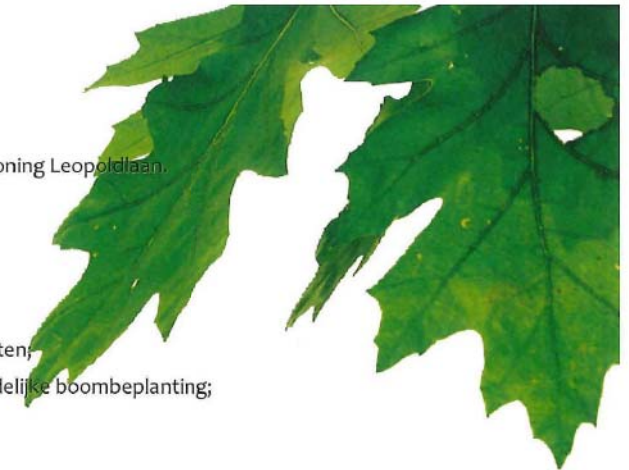

Steenweg Oost buiten de bebouwde kom

Bijvoorbeeld Norbert Neeckxlaan (712) en Koning Leopoldlaan.

Uitgangspunten:

- Tweerichtingsverkeer;
- fiets- en voetpaden op stoephoogte;
- groene bermen met verharde groene inritten;
- incidenteel losverspreide lommerrijke/landelijke boombeplanting;
- mastverlichting aan twee zijden.

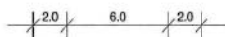
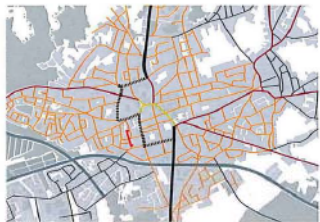

Woonstraten doorgaand verkeer (stedelijk)

Uitgangspunten:

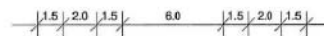
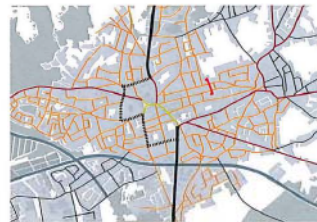
- Tweerichtingsverkeer;
- fietsverkeer op straat;
- voetpaden op stoephoogte;
- losverspreide lommerrijke boombeplanting;
- paaltopverlichting aan twee zijden

Woonstraten doorgaand verkeer (landelijk)

Uitgangspunten:

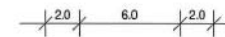
- Tweerichtingsverkeer;
- fietsverkeer op straat;
- voetpaden vrijliggend;
- groene berm met verharde groene inritten;
- losverspreide lommerrijke/landelijke boombeplanting;
- paaltopverlichting aan twee zijden.

Woonstraten bestemmingsverkeer

Uitgangspunten:

- Tweerichtingsverkeer;
- fietsverkeer en voetgangers op straat;
- groene berm met verharde groene inritten;
- losverspreide lommerrijke/landelijke boombeplanting;
- paaltopverlichting aan twee zijden

Straatmeubilair

Straatmeubilair en verlichting vormen een geïntegreerd onderdeel van de publieke ruimte. Gestreefd wordt naar een verdere standaardisatie, zowel in vorm als in kleur. Voor alle materialen van het straatmeubilair geldt dat een hoge beeldkwaliteit, functionaliteit en duurzaamheid essentieel is.

De uitstraling van het meubilair moet de identiteit van Lommel onderstrepen: puur, groen, krachtig (robuust) en vernieuwend. Bij de energieke/optimistische mentaliteit van de stad hoort meubilair dat eerlijk/puur is, functioneel en duurzaam. Vooral waar meubilair in grote aantallen wordt toegepast, is terughoudendheid in vormgeving, materialisatie en kleur geboden. Met het oog op de gewenste samenhang zijn families van straatmeubilair samengesteld die aansluiten op de gebiedskenmerken van de verschillende Lommelse kernen. Hierbij geldt dat een bank in het centrum familie is van de bank in de andere dorpskernen en dat beiden ook verwant zijn aan bijvoorbeeld de afvalbakken of de lichtmasten. De samenhang wordt zichtbaar in bijvoorbeeld materiaalkeuze, vorm of kleur.

Zitbanken dienen op logische en interessante plaatsen te worden gesitueerd, waarbij tevens rekening dient te worden gehouden met plaatsing langs looproutes. Belangrijke plekken kunnen aan betekenis winnen door het plaatsen of integreren van beeldende kunst met bijvoorbeeld als thema water, licht, enz.

Verlichting

Ten aanzien van de verlichting gaat het om het armatuur, de mast en de lichtkleur. De verlichting bestaat uit een houten mast met glazen lichtkelk, geïnspireerd op de bosrijke omgeving en het glas. Om de verschillende dorpen te typeren is het mogelijk elk dorp een kelk te geven met een eigen patroon.

Per typering van de wegen in het web wordt bepaald in welk gebied welk type lichtmast nodig is. Paaltop armaturen in de woongebieden, mastverlichting in de steenwegen en hangverlichting in de noord-zuidas (stedelijke drager). Daarbij spelen inrichtingsprincipes een rol maar bijvoorbeeld ook de verkeersveiligheid en energiezuinigheid.

Tezamen met de fietsklemmen, afzetpaaltjes en bewegwijzering is de verlichting onderdeel van de Lommelse houten palenfamilie. Op bijzondere plekken, zoals in het kernwinkelgebied en de pleinen (de parels van Lommel) stellen wij een speciale centrumverlichting voor bestaande uit een lijnverlichting van draden als een web met parels van glas in verschillende afmetingen.

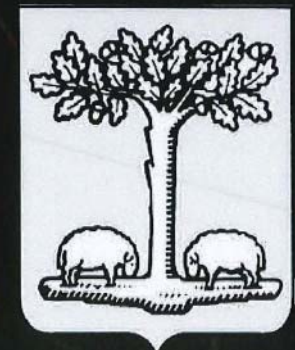
Lommel meubilair

Het groen in Lommel

Het groene imago van Lommel willen we versterken door het landschap het centrum en de kernen in te trekken. Het karakteristieke verschil in landschap tussen oost en west willen we zichtbaar maken door aan de oostkant meer transparante lichte boomsoorten toe te passen, zoals berken er aan de westzijde het bosrijke karakter te benadrukken met eiken en dennen. Om de leefbaarheid en kwaliteit in de woongebieden te verbeteren, wordt ook gestreefd naar meer groen en bomen in de straat.

Zoals het stadswapen symboliseert: de boom staat centraal, hier ontmoet je elkaar. Wij stellen de boom voor als de ontmoetingsplek voor de stad Lommel. De knopen in het web vormen als het ware verblijfsplekken voor ontmoeting. Een boom, bijzonder tapijt, een bank of ander straatmeubilair vormen zo de plek. Afhankelijk van de ligging van de knoop in het web ga je hier aan tafel met elkaar, wordt er gekeuveld en gekuierd met de burens of kom je tot rust en bezinning op de kapelbank, die op de samenkomsten van wegen wordt geplaatst.

Bomen leveren een belangrijke bijdrage aan het beeld en het leefklimaat van de stad. De omstandigheden moeten natuurlijk wel zodanig zijn dat de bomen kunnen uitgroeien tot grote, gezonde exemplaren.

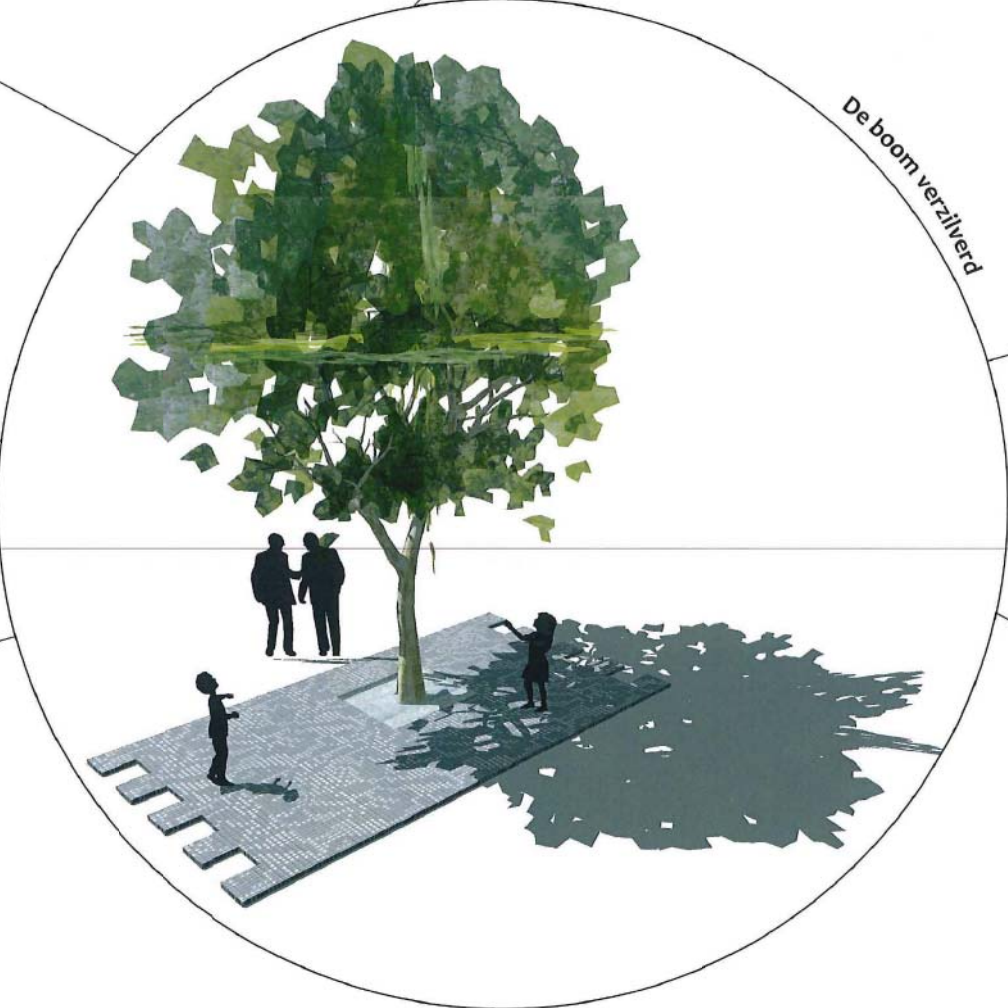

De boom als ontmoetingsplek

De boom verzilverd

Lommel straatmeubilair

Zitten bij de boom

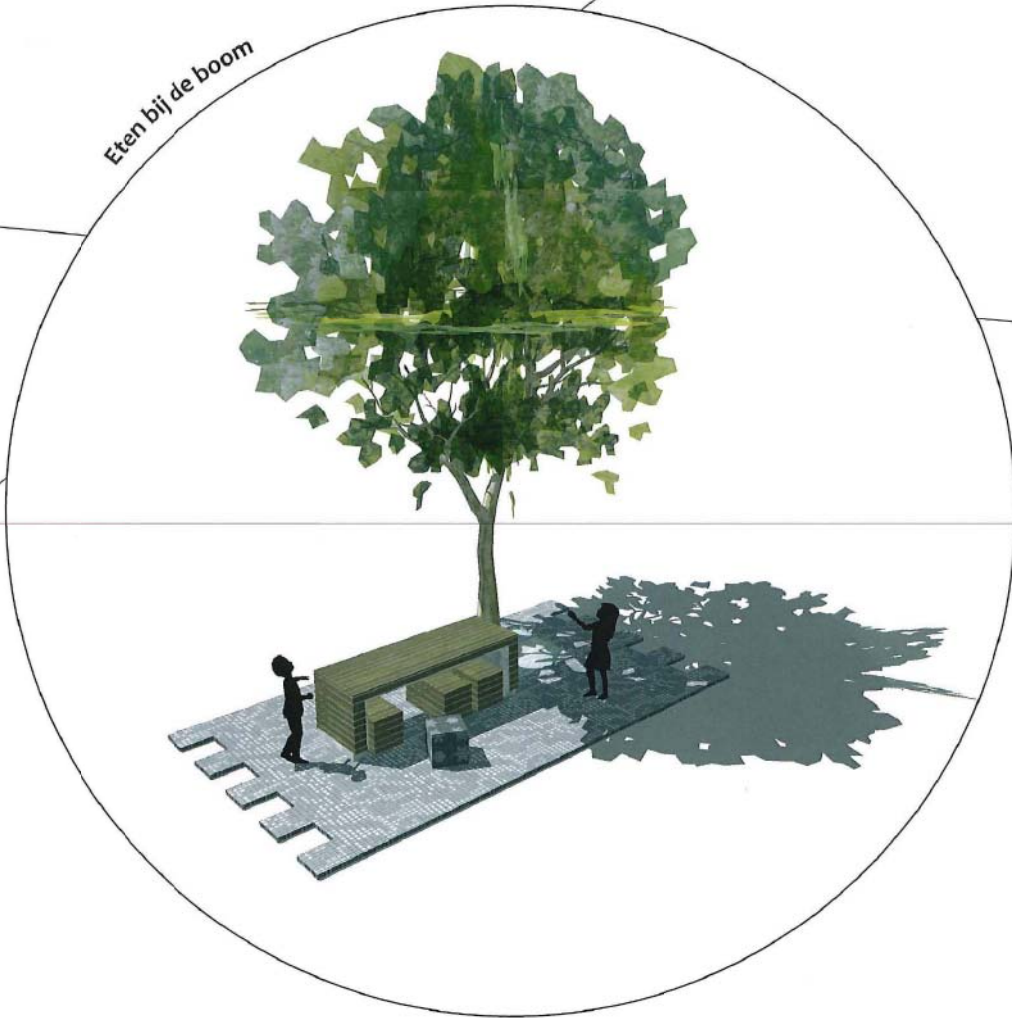
Tot rust komen bij de boom

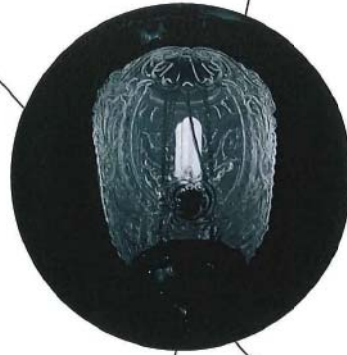
Verzamelen bij de boom

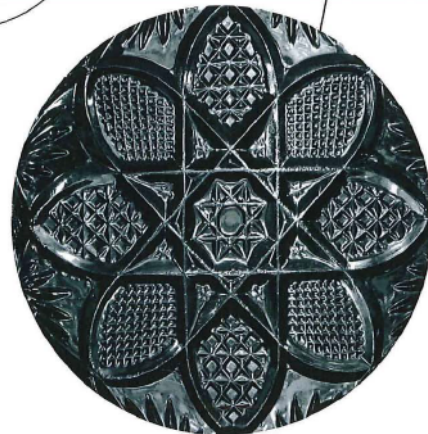
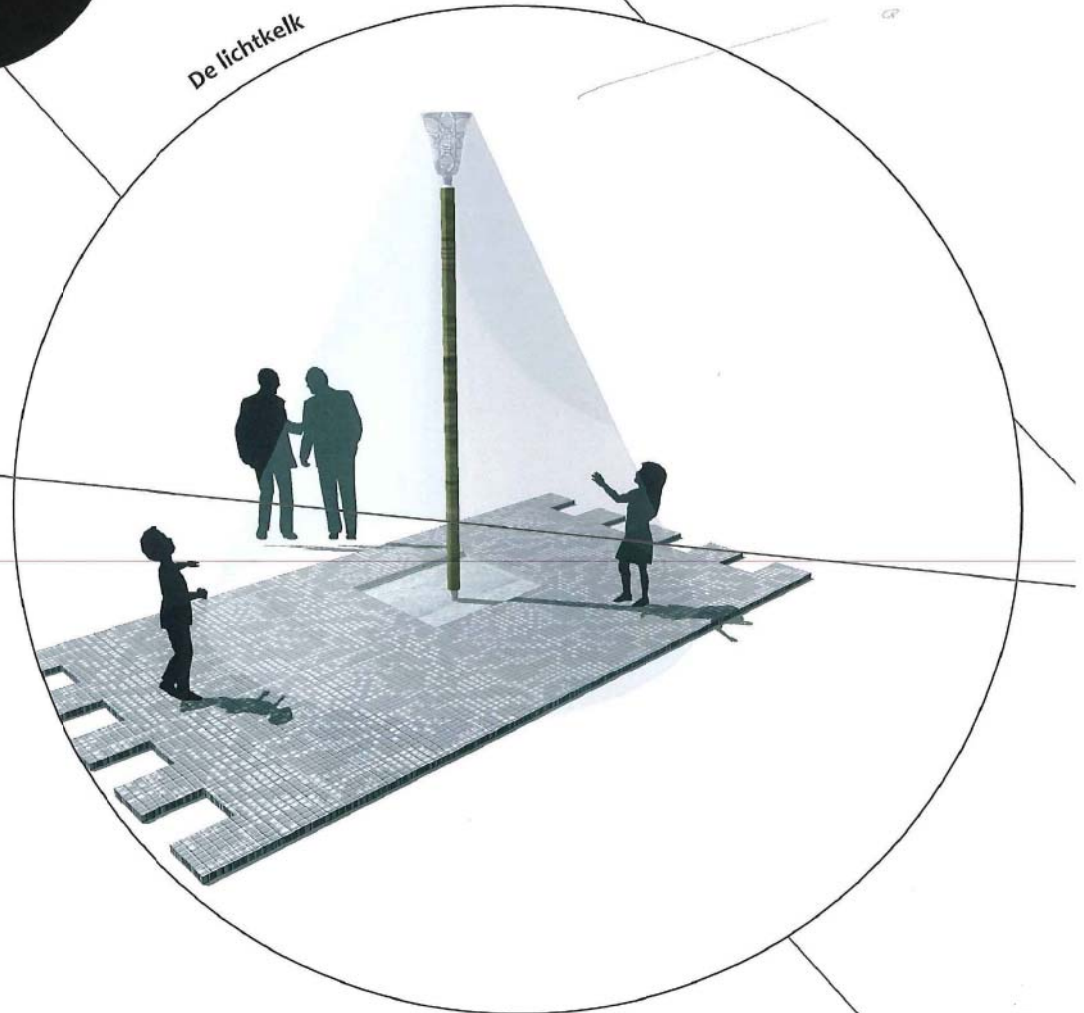
Eten bij de boom

Lommel verlichting

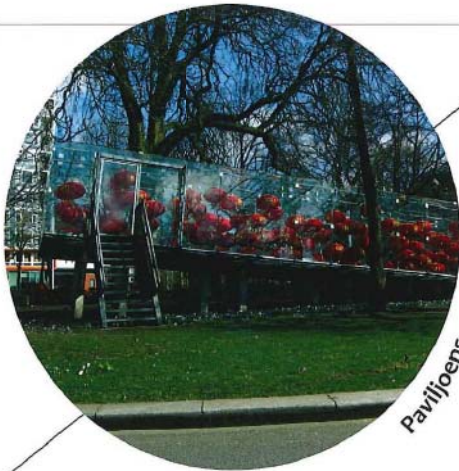
De lichtkelk

Knopensysteem - langzaam verkeer

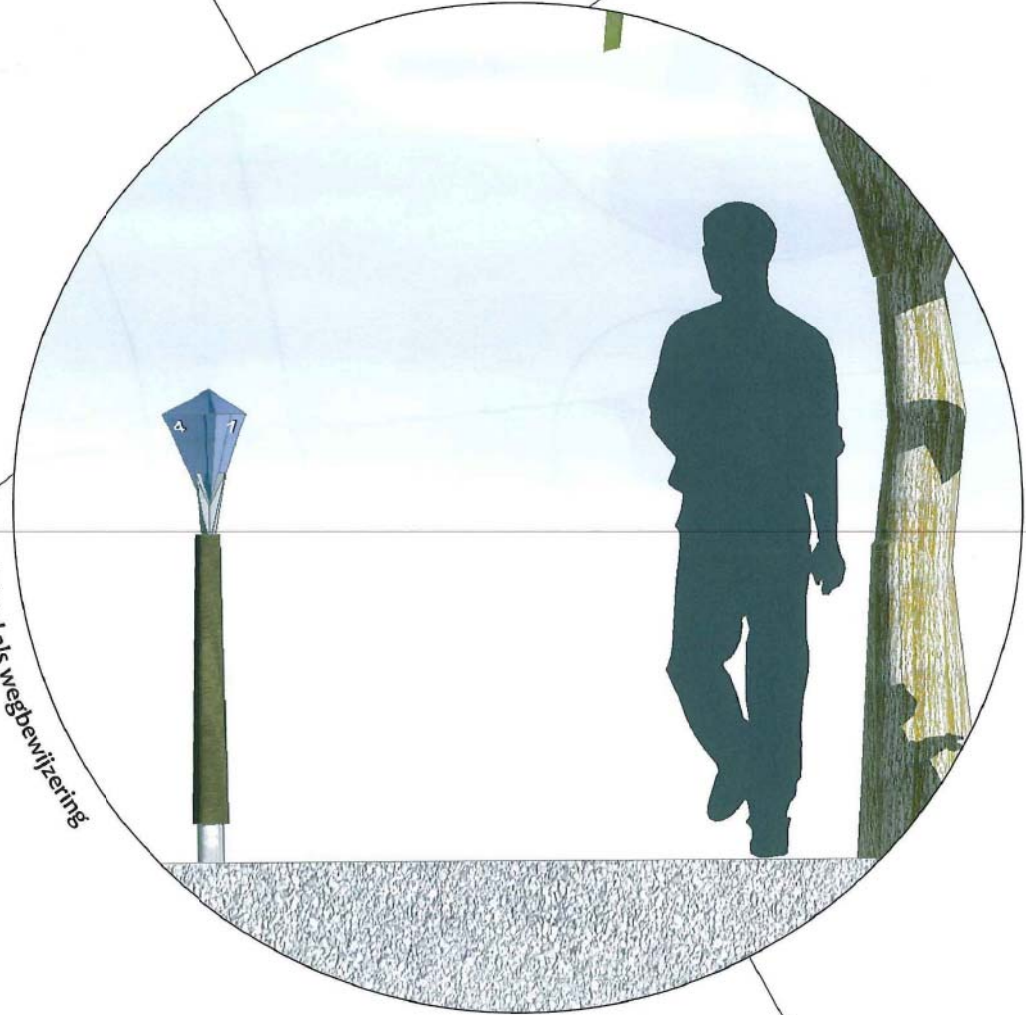

Beelden

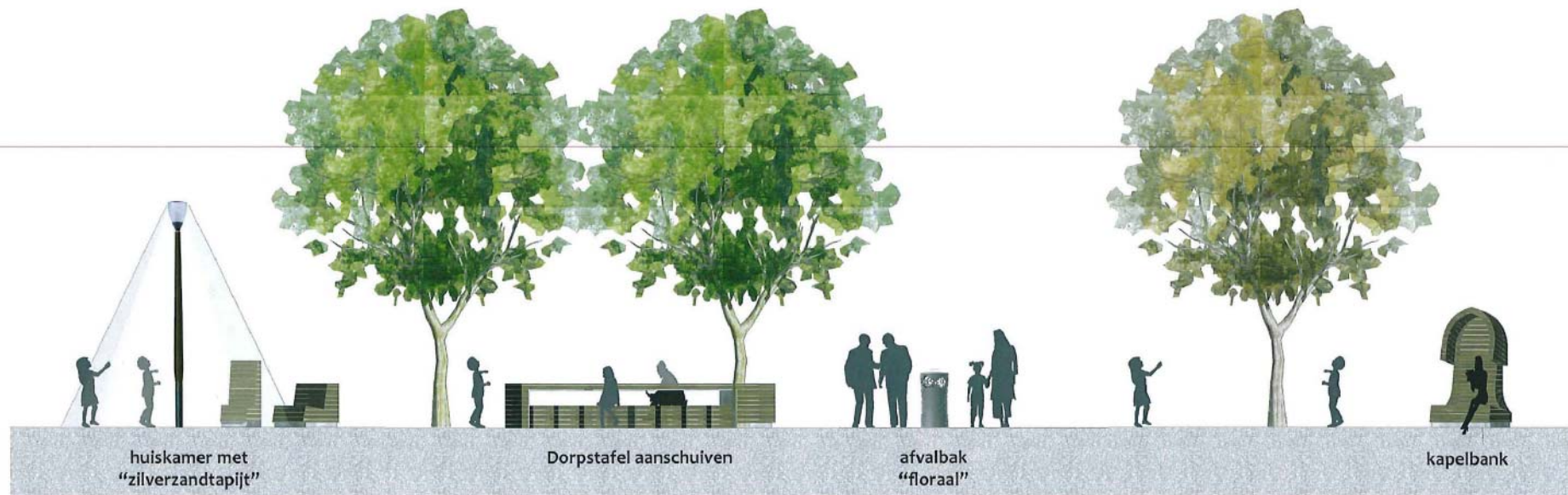
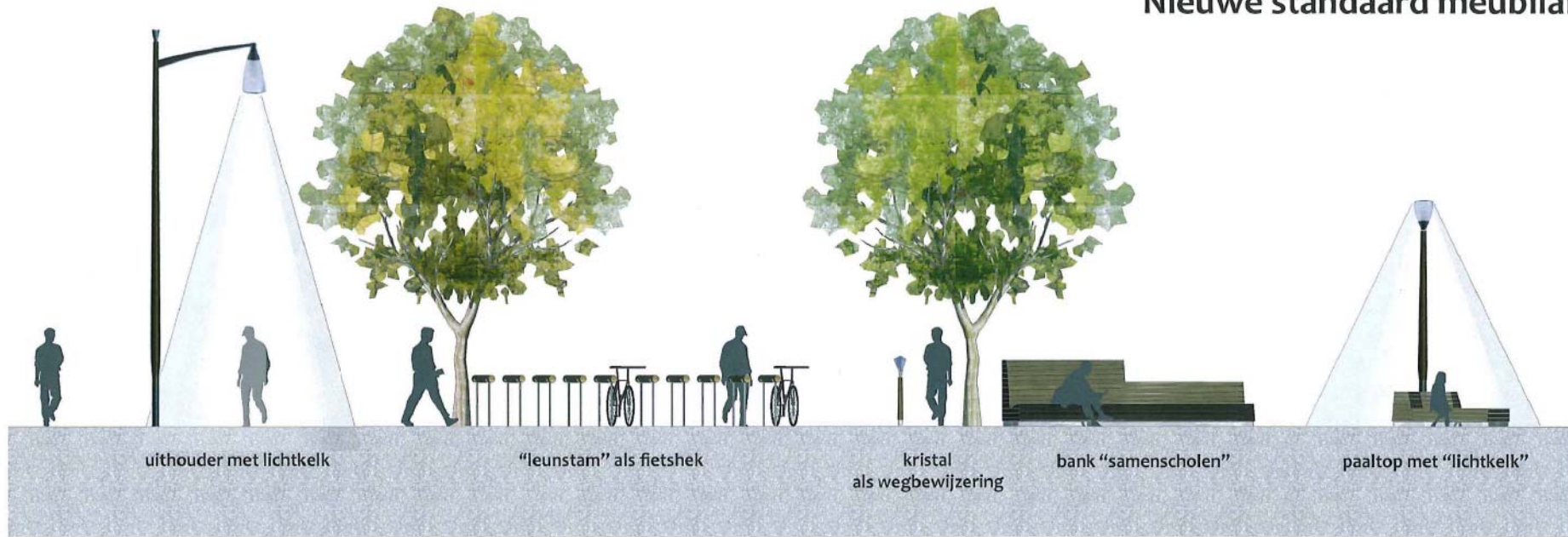

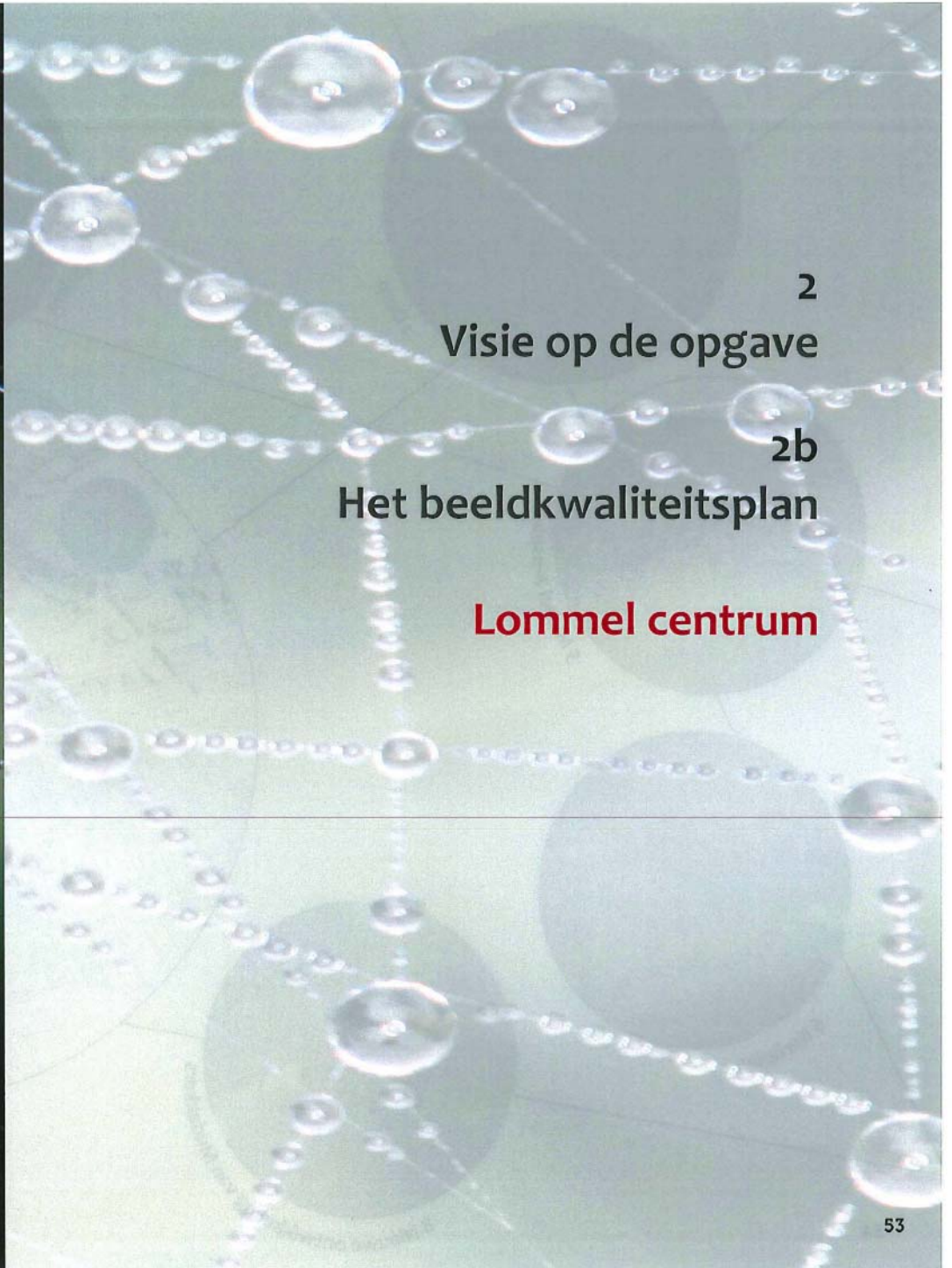
Paviljoens

Kristal als wegbewijzing

Nieuwe standaard meubilair

2

Visie op de opgave

2b

Het beeldkwaliteitsplan

Lommel centrum

1 Dorp

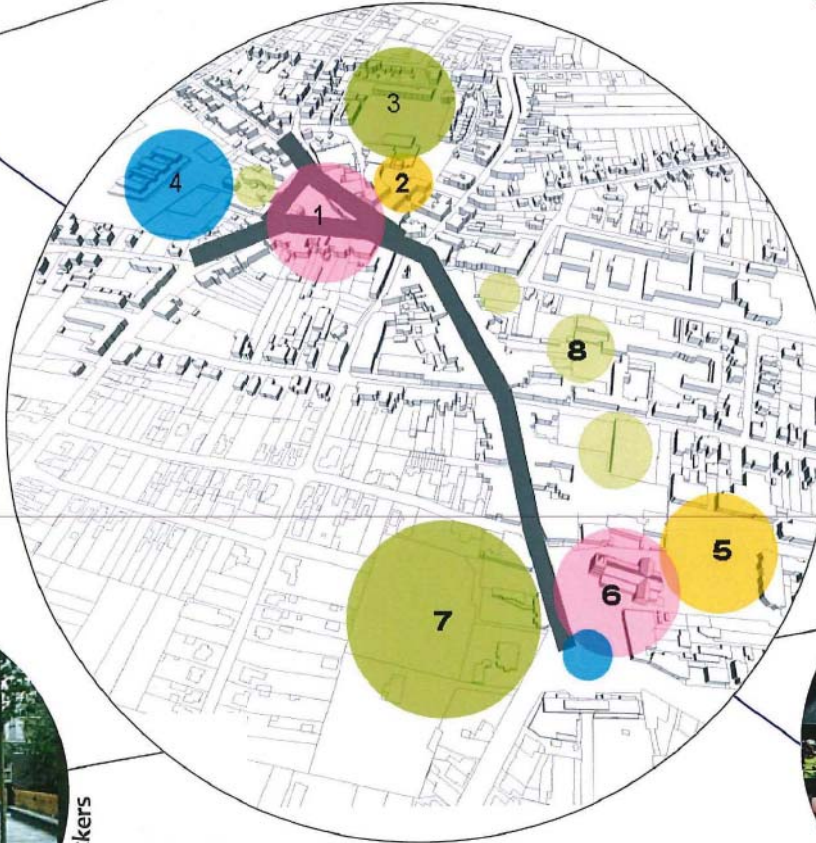
2 Adelbergplein

3 Adelbergpleinpark

5 Michel Jansplein

4 Hertog Jan plein

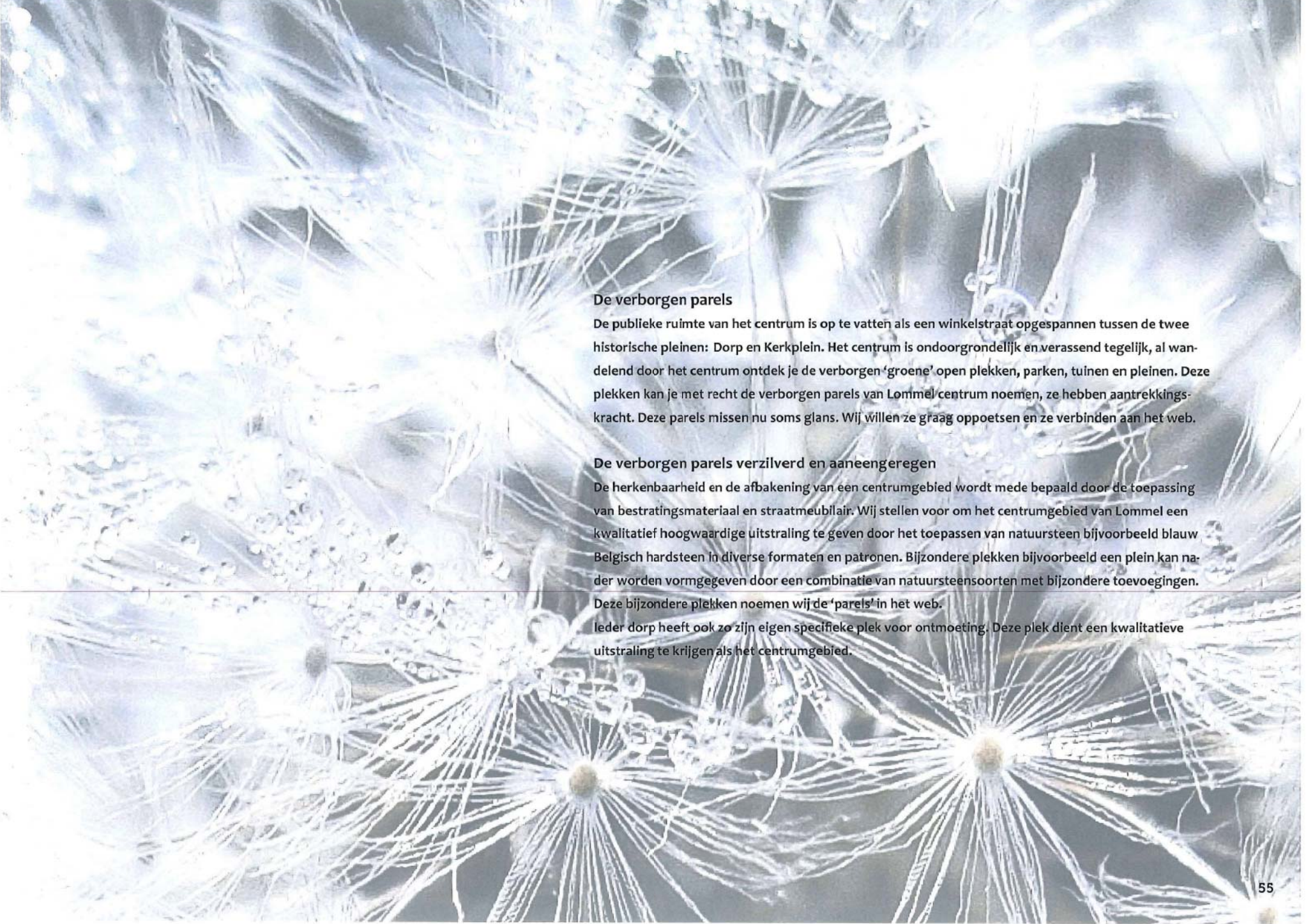
6 Kerkplein

8 Nieuwe ontwikkeling van Mudackers

Burgemeesterspark

De verborgen parels

De publieke ruimte van het centrum is op te vatten als een winkelstraat opgespannen tussen de twee historische pleinen: Dorp en Kerkplein. Het centrum is ondoorgrondelijk en verassend tegelijk, al wandelend door het centrum ontdek je de verborgen 'groene' open plekken, parken, tuinen en pleinen. Deze plekken kan je met recht de verborgen parels van Lommel centrum noemen, ze hebben aantrekkingskracht. Deze parels missen nu soms glans. Wij willen ze graag oppoetsen en ze verbinden aan het web.

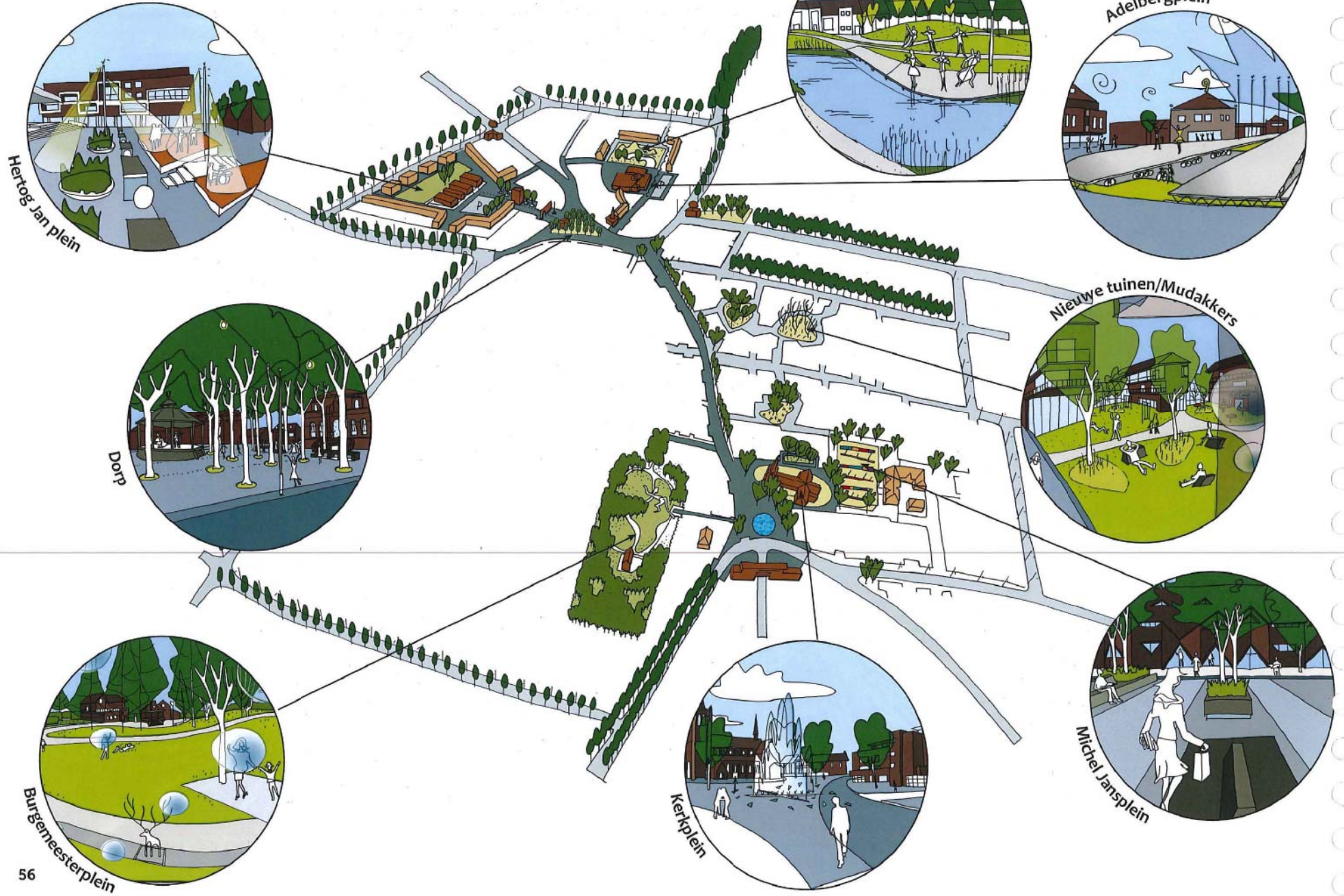
De verborgen parels verzilverd en aaneengeregen

De herkenbaarheid en de afbakening van een centrumgebied wordt mede bepaald door de toepassing van bestratingsmateriaal en straatmeubilair. Wij stellen voor om het centrumgebied van Lommel een kwalitatief hoogwaardige uitstraling te geven door het toepassen van natuursteen bijvoorbeeld blauw Belgisch hardsteen in diverse formaten en patronen. Bijzondere plekken bijvoorbeeld een plein kan nader worden vormgegeven door een combinatie van natuursteensoorten met bijzondere toevoegingen.

Deze bijzondere plekken noemen wij de 'parels' in het web.

Ieder dorp heeft ook zo zijn eigen specifieke plek voor ontmoeting. Deze plek dient een kwalitatieve uitstraling te krijgen als het centrumgebied.

de beeldkwaliteit van Lommel Centrum

Uitgangspunten voor de beeldkwaliteit in het Centrum

Functioneel

- Eenheid door verscheidenheid.
De diverse plekken hebben ieder een eigen functie en karakteristiek, 'De parels in het Centrum', met name de Kerkstraat is de verbindende ruggengraat 'het web' waaraan de parels zijn verankerd.
- De dominantie van de auto in dit gebied wordt omgebogen naar een voetgangersvriendelijk en uitnodigende boulevard met een hoge verblijfskwaliteit.
- Het doorgaande verkeer wordt via een 'bypass' om het centrumgebied geleid, met op diverse plaatsen aan de rand van het centrum parkeervoorzieningen voor zowel auto als fiets, welke met een duidelijke P-route wordt aangeduid.
- De Kerkstraat is wel bereikbaar voor bestemmingsverkeer.
- Het Kerkplein dient in de nieuwe structuur een grotere verblijfskwaliteit te krijgen met aan de rand nabij het poortgebouw de verkeersafwikkeling.
- De ontwikkelingsstructuur van Mudakkers meer richten op de Kerkstraat zodat er geen alternatieve winkelroute ontstaat. Wel kunnen er mooie groene binnenhoven worden ontwikkeld welke met elkaar verbonden kunnen worden.

Beeldkwaliteit

- Het gehele centrumgebied dient een hoogwaardige en duurzame inrichting te krijgen met een basisverharding bestaande uit natuursteen. Bijzondere plekken kunnen op een bijzondere wijze geaccentueerd worden met patronen, lijnenspel, kunst, of inrichtingselementen.
- Groen is in de omgeving van Lommel rijkelijk aanwezig en juist dit ontbreekt in het centrumgebied met uitzondering van de prachtige parkjes en het Dorp. Wij stellen voor waar dit mogelijk is nieuwe groenstructuren in het Centrumgebied in te passen, met een variatie in kleur, geur en textuur.
- Wij hebben speciaal voor het centrumgebied en voor geheel Lommel een meubilairreeks of familie in beeld gebracht om daarmee eenheid en kwaliteit te bereiken.
- Uiteindelijk is het ook gewenst om richtlijnen op te stellen voor reclamebeleid, uitstallingen, en terrassen. Dit zal in het uiteindelijke beeldkwaliteitsplan dienen te worden opgenomen.

Hieronder worden de kenmerken en de samenhang van het centrumweb met de Kerkstraat als ruggengraat waaraan de verschillende parels zijn verankerd getypeerd in functie en beeldvorming.

*groene
muur*

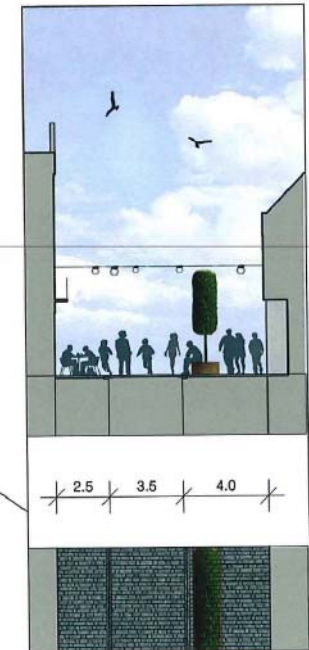
Kerkstraat

Functie

Kernwinkelgebied.

Beeldvorming

- Basismaterialisatie van gevel tot gevel van natuursteen;
- nieuwe groenstructuur;
- hangverlichting;
- straatmeubilair volgens nieuwe standaard.

Dorp

Functie

De huiskamer van Lommel, multifunctionele ruimte geschikt voor de markt, diverse centrumactiviteiten en evenementen voor een breed publiek.

Beeldvorming

- Meer verblijfskwaliteit creëren;
- straatmeubilair volgens nieuwe standaard.

Hertog Jan Plein

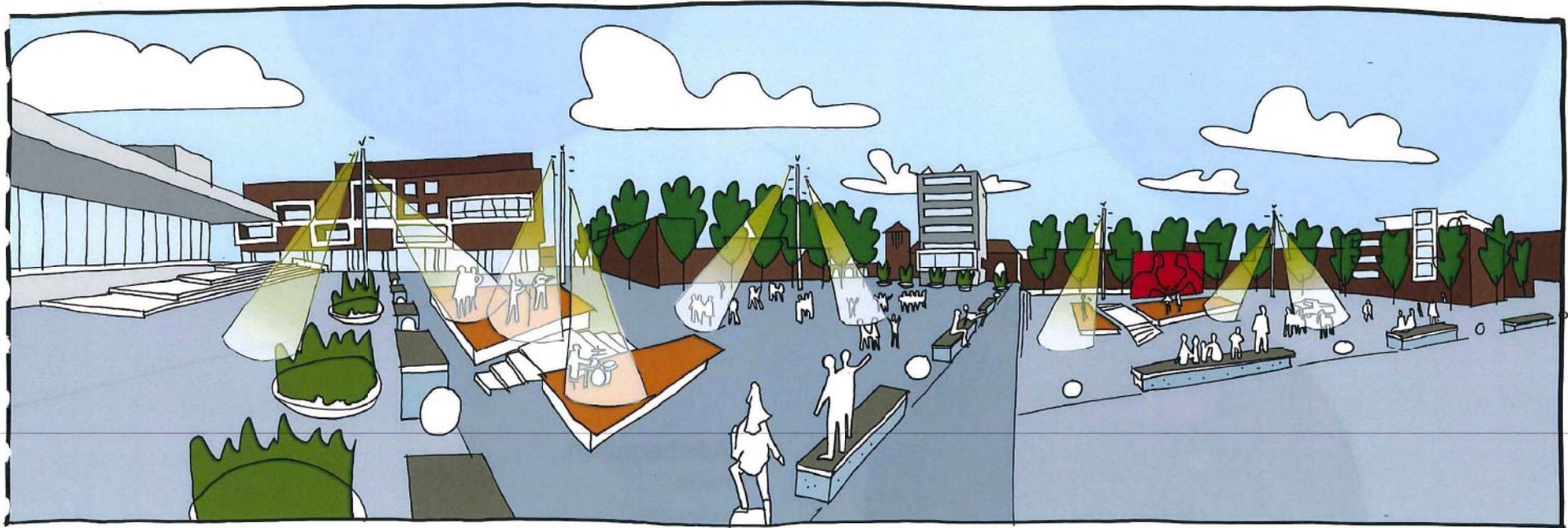
Functie

Hedendaags plein met ruimte voor grootschalige evenementen.

Beeldvorming

- Het plein autovrij maken;
- meer verblijfskwaliteit creëren;
- groenstructuur versterken.

Impressie Hertog Jan plein

Wat een huble!

Adelbergplein

Functie

Cultuurplein.

Beeldvorming

- Verhoogd podium voor kunst en cultuur;
- met ondergrondse fietsenstalling;
- licht op kunst/kunstlicht;
- meer verblijfskwaliteit creëren;
- straatmeubilair volgens nieuwe standaard.

Impressie Adelbergplein

Adelbergpark

Functie

Modern stadspark.

Beeldvorming

- Groen, heuvels en water;
- groen podium voor kunst en cultuur;
- meer verblijfskwaliteit creëren.
- straatmeubilair volgens nieuwe standaard.

Impressie Adelbergpark

Kerkplein

Functie

Multifunctionele stadskamer aan de voet van de kerk.

Beeldvorming

- Fontein als baken, pure energie;
- groenstructuur versterken;
- meer verblijfskwaliteit creëren;
- straatmeubilair volgens nieuwe standaard.

Impressie Kerkplein

Burgemeesterspark

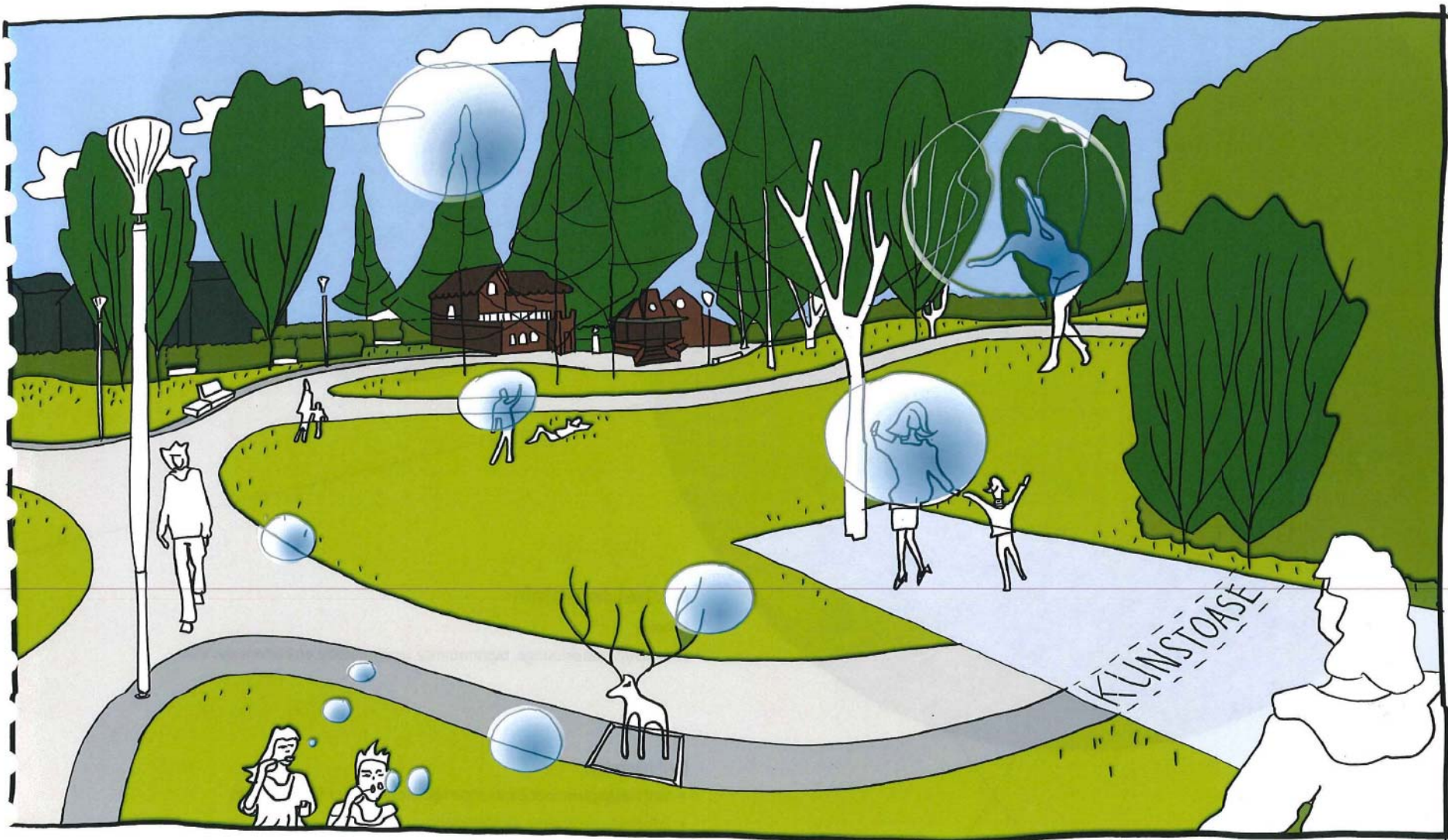
Functie

Groen historisch stadspark/beeldentuin, met ruimte voor kleinschalige festiviteiten.

Beeldvorming

- Groene oase midden in de stad;
- gras, slingerpaden, grote bomen en kunst;
- meer verblijfskwaliteit en speelaanleiding creëren.
- straatmeubilair volgens nieuwe standaard.

Impressie Burgemeesterspark

Collage

Michel Jansplein

Functie

Leestuin/de stadslounge, buitenruimte voor educatie en buitenexpositie.

Beeldvorming

- Verhoogd plein met parkeergarage eronder voor fiets en auto;
- informele en groene verblijfsplek;
- straatmeubilair volgens nieuwe standaard.

Impressie Michel Jansplein

Nieuwe tuinen Mudakkers

Functie

Verborgen groene binnentuinen.

Beeldvorming

- Groene, verstilde oases;
- elk een eigen karakter en sfeer;
- informele en ontmoeting- en verblijfsplek;
- straatmeubilair volgens nieuwe standaard.

Impressie Nieuwe tuinen / Mudakkers

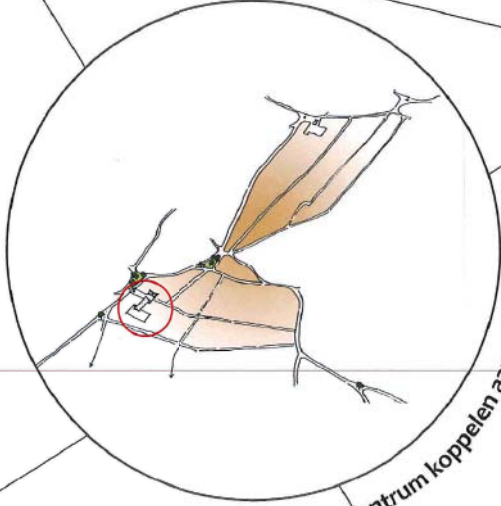
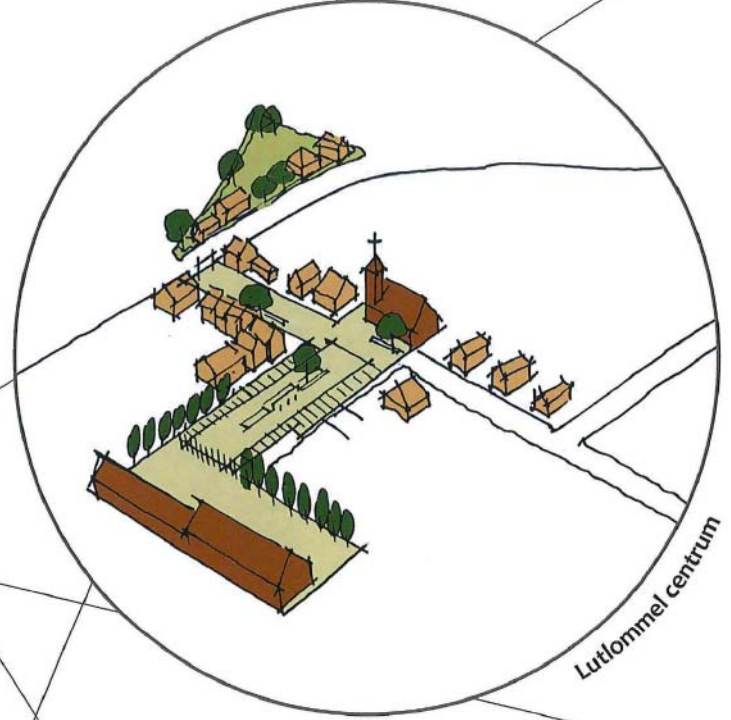
2

Visie op de opgave

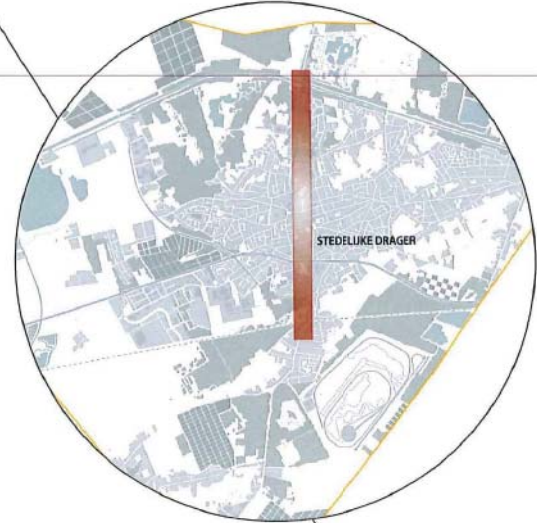
2b

Het beeldkwaliteitsplan

**De beeldkwaliteit
van Lutlommel**

Centrum koppelen aan web

De beeldkwaliteit van Lutlommel Lutlommel Centrum

Karakteristiek

- Centrum goed verbonden met Lommel Centrum, (met fiets en met auto) - bestaand fijnmazig netwerk van straten;
- herkenbare centrum "plek" ontbreekt;
- voorzieningen liggen verspreid;
- structuur van kruisingen en linten niet herkenbaar; driehoekige pleintjes missen uitstraling en herkenbaar gebruik;
- gedateerde inrichting van openbare ruimte;
- pleinwanden gefragmenteerd;
- ruimtelijke relatie tussen bestaande voorzieningen (school en kerk) ontbreekt;
- rijweg ligt tussen de kerk en plein;
- schoolgebouw en afscherming schooldomein hebben geen uitstraling.

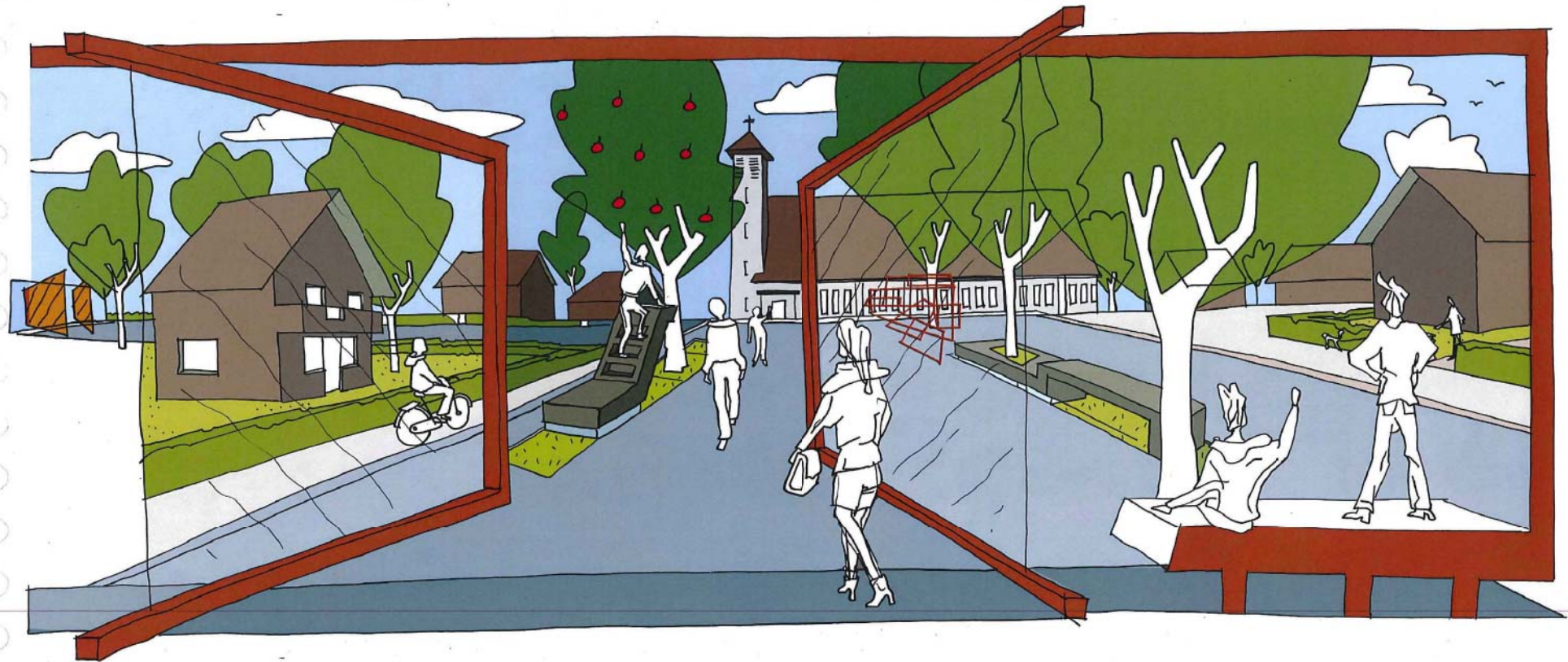
Uitgangspunten

- Centrum koppelen aan het stedelijk web;
- één ontmoetingsplek bij kerk en school;
- plein als bindend element; school-kerk-spelen-ontmoeten;
- plein doortrekken tot aan de weg (Lutlommel);
- vloer als bindend en bijzonder tapijt (huiskamer) geschikt voor diverse activiteiten;
- bijzonder hekwerk voor schoolplein;
- hoogwaardige (in centra toe te passen) inrichtings-elementen: "lommel"bank, "buurttafel", verlichtingsmast;
- poort en/of bebouwingsaccent bij de kruising met het web;
- driehoekige structuren op termijn saneren en als groene scharnierpunten inrichten (kastanje boom, zitbank).

Impressie Dorpsplein Lutlommel

Sportterreinen Lutlommel

Karakteristiek

- Groene open plekken midden in de stad;
- speelgebieden voor kinderen;
- beperkt toegankelijk;
- landelijk van karakter.

Uitgangspunten

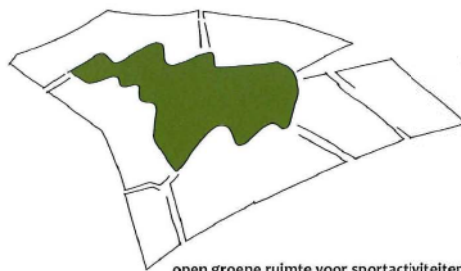
- Gebied maximaal open en groen houden;
- groene hoge randen als overgang naar woonkavels;
- bebouwing als objecten in het groen;
- centrale open gebied gebruiken voor sport voorzieningen;
- toegankelijkheid vanuit de omgeving optimaliseren;
- zicht creëren vanaf web/straat naar de open ruimte;
- landelijke uitstraling en informele karakter behouden.

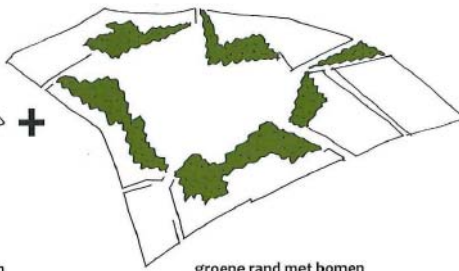
Stedelijke open ruimte

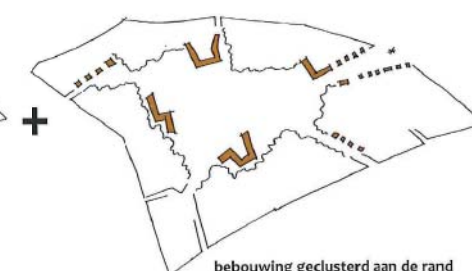
Landelijke open ruimte

open groene ruimte voor sportactiviteiten

groene rand met bomen

bebouwing geclusterd aan de rand

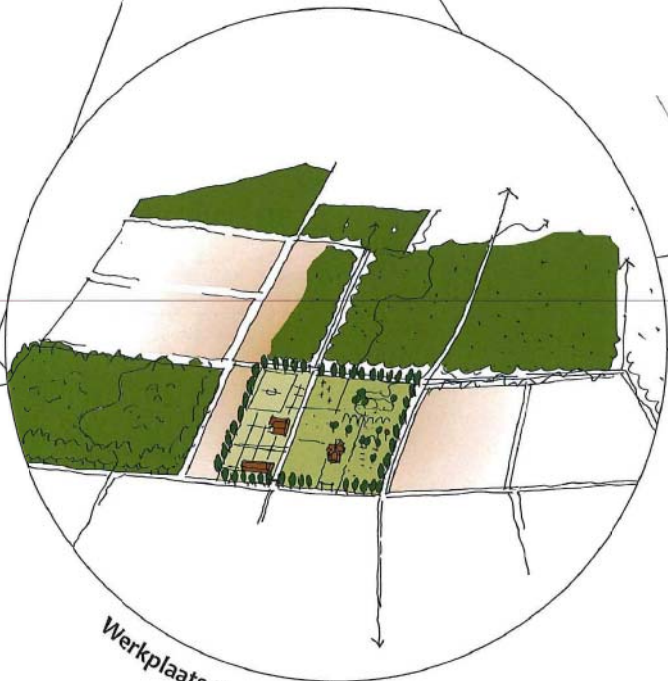
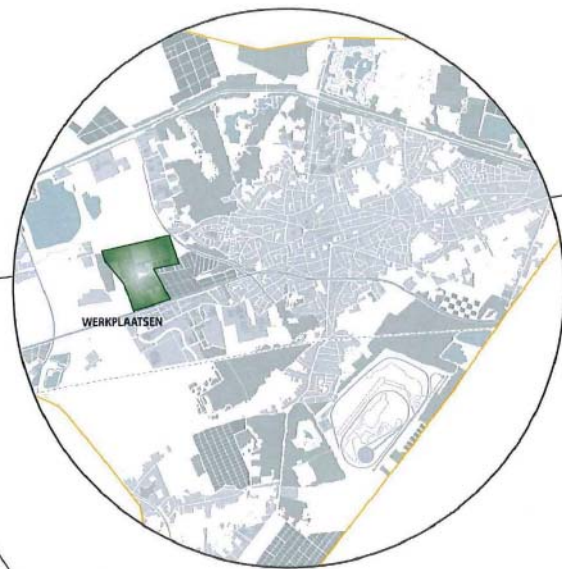
2

Visie op de opgave

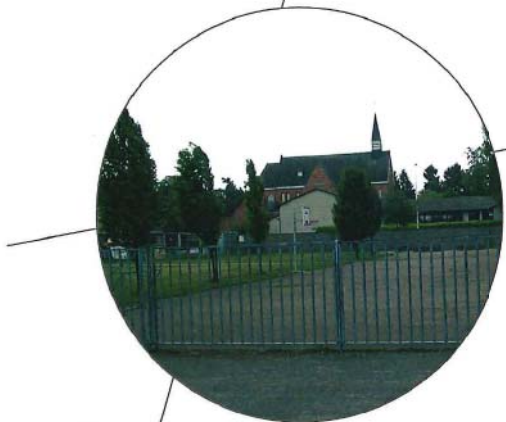
2b

Het beeldkwaliteitsplan

**De beeldkwaliteit
van Werkplaatsen**

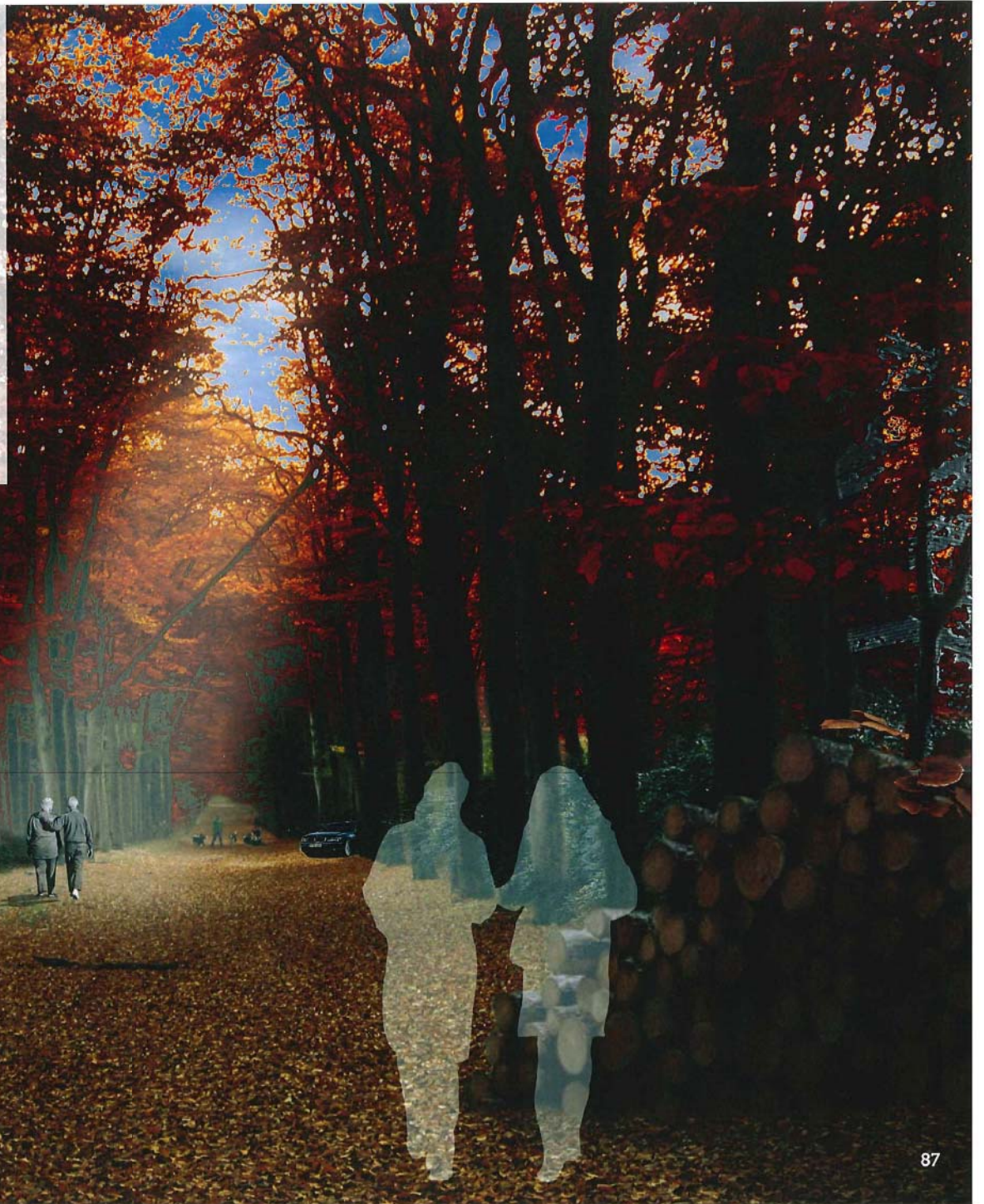
*Waar is de
twinning?*

Werkplaatsen

Karakteristiek

- Groene woonwijk aan de rand van de stad;
- centrum: cluster van gemeenschap voorzieningen - school, parochiezaal, kerk, sport, tuin;
- centrum ligt centraal in de wijk;
- een sterk langzaamverkeernetwerk met het centrum van Lommel ontbreekt;
- bossfeer is sterk aanwezig:
 - in profielen van straten (bermen)
 - als bosgebieden, park
- wal aan de noordzijde van de weg belemmert zicht op Sahara

Referentiebeelden

Werkplaatsen

Uitgangspunten

- Netwerk van langzaamverkeer/fietspaden versterken en Werkplaatsen verbinden met de omgeving;
- bestaande cultuurhistorie (Mariapark en kerk) koesteren;
- meer betekenis geven aan toeristische routing; goede bereikbaarheid;
- Zinkfabriekterrein omvormen tot een industriepark (innovatiepark) met toeristische voorzieningen
- bosjes toegankelijk maken; als speel - en woonplekken
- woonclusters verweven met bosclusters;
- kunst in openbare ruimte als uiting van geschiedenis van de plek;
- baken bij de entree in het bosje: van beton, industriële en kunst-zinnige bij elkaar brengen;
- publieke ruimte eenvoudig, rustig en groen: asfalt-wegen, groene berm, hagen, bomen in groene berm in groepsgewijze setting;
- verlichtingsmast: houten paal met industriële armatuur;
- centrumcluster versterken met nieuwe inrichting van buitenruimte:
 - vloer als bindend element
 - "poort"element als afbakening
 - bijzonder hekwerk (van school)
 - Lommelse meubilair; ontmoetingsbanken en tafel.

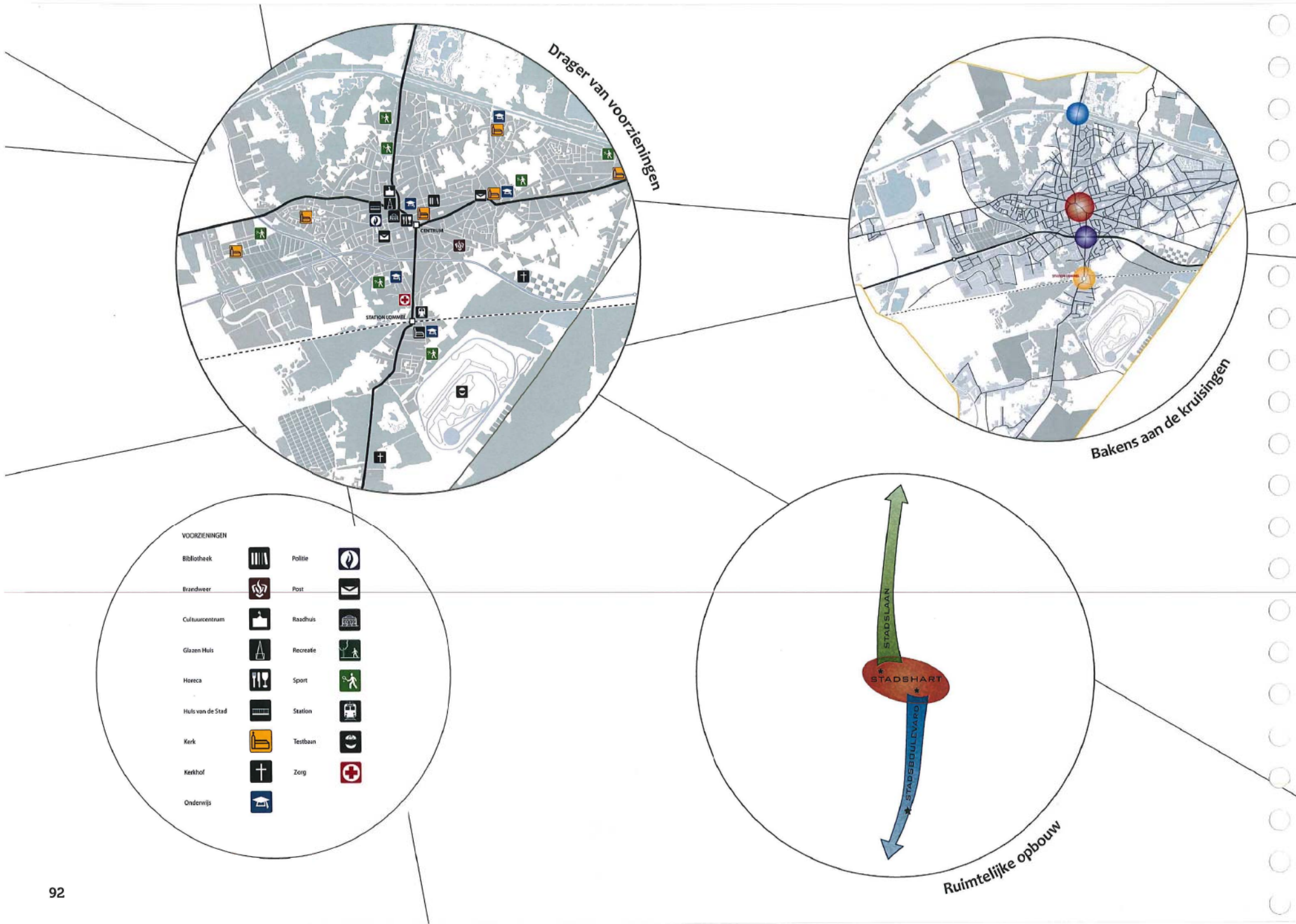
2

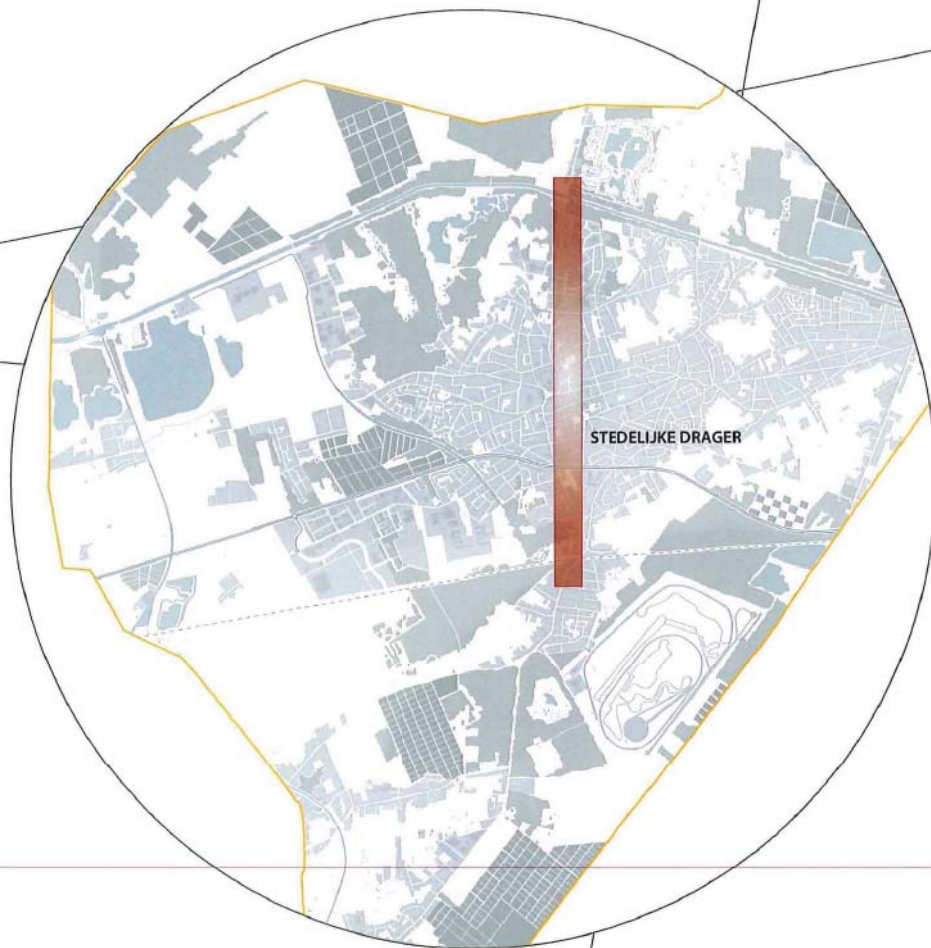
Visie op de opgave

2b

Het beeldkwaliteitsplan

Stedelijke drager / N71

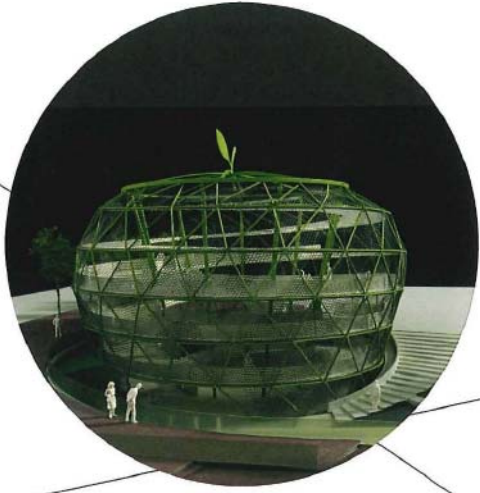

Stedelijke drager

Karakteristiek

- Drager van voorzieningen;
- ruggengraat van de stad; ruimtelijk, programmatisch, functioneel;
- drie herkenbare ruimtelijke eenheden: hart in centrum, zuidelijke stadsboulevard, noordelijke groene stadslaan;
- belangrijk ontsluitingsroute vanuit noorden en zuiden; deel van centrumontsluiting;
- van voorgestelde ringlaan (eenrichtingsverkeer) naar bypass (twee-richtingsverkeer);
- groen profiel, grote laanbomen;
- bakens aan de drager (bebouwing en/of kunstobject):
 - bij centrum entrees
 - bij station
 - kruising met N71
 - bij kanaal.

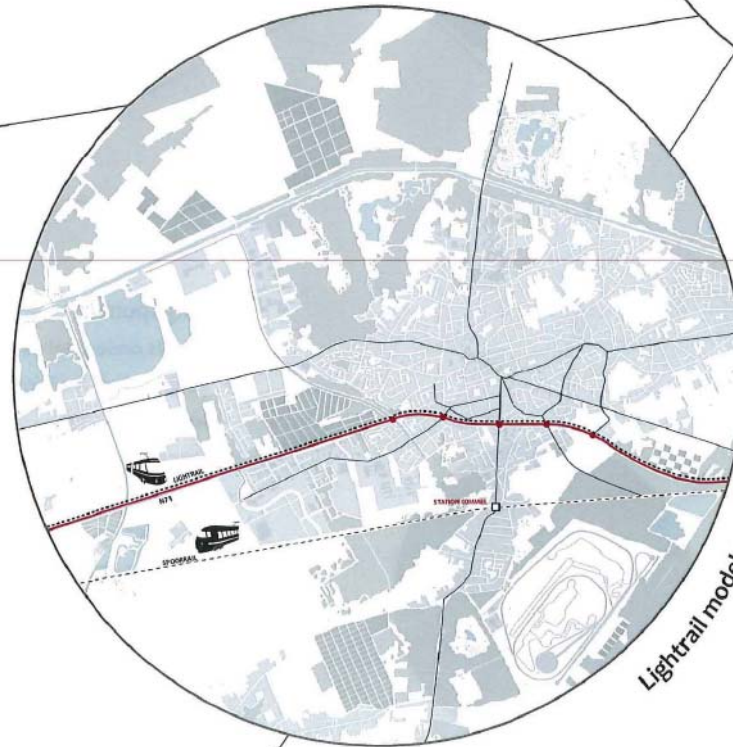
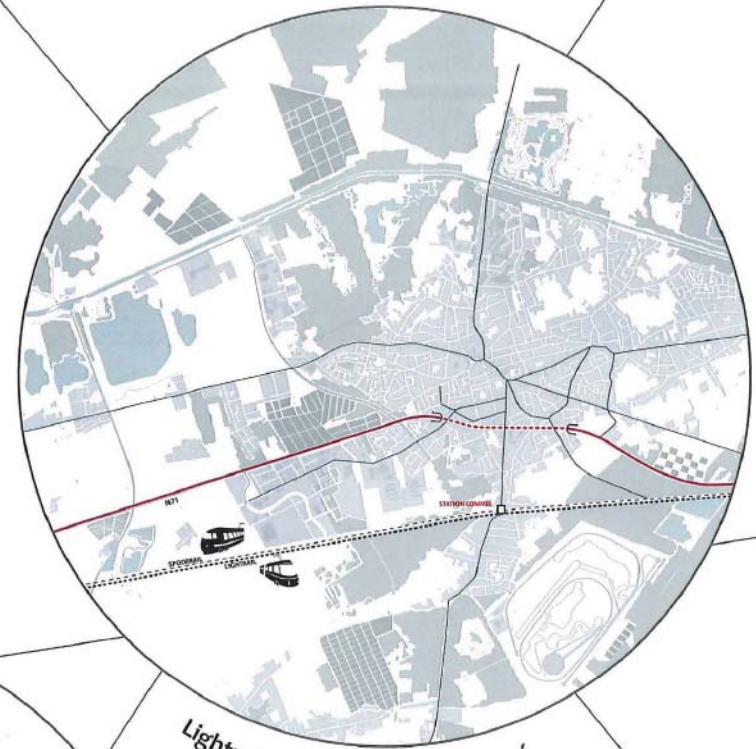

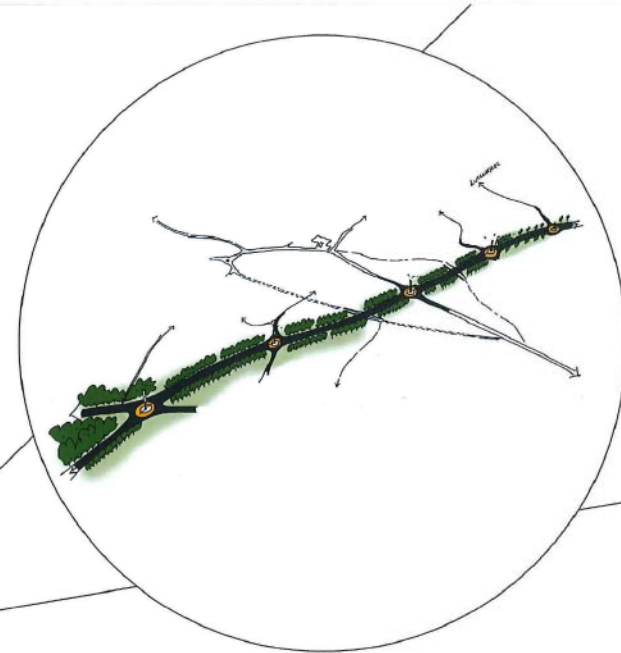
Stationsplein aan de stedelijke drager

Uitgangspunten

Van ringlaan naar bypass:

- Twijfel bij ringlaan met eenrichtingsverkeer;
- leidt tot meer verkeersbewegingen en overlast van de woonbuurten;
- in de huidige structuur aan de westzijde van het centrum is op een eenvoudige en logische wijze een bypass in het bestaande stratenpatroon te realiseren waarbij tweerichtingsverkeer tot de mogelijkheden behoort;
- dit leidt tot een logische afwikkeling van het verkeer om het centrum heen, met name aansluiting tussen de noordelijke en zuidelijke stadsdrager;
- netwerk van straten in het oostelijke deel van het centrum is fijnmaziger, maar is ook meer in de oost west richting georiënteerd.

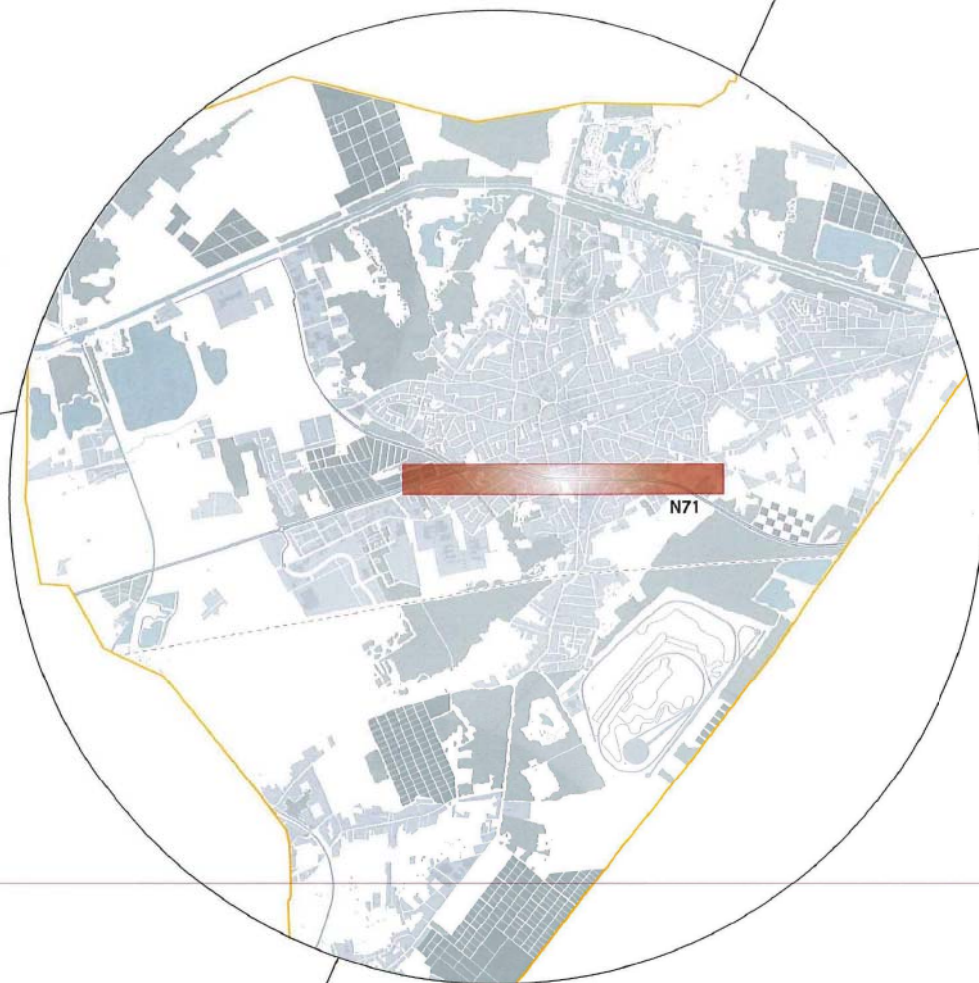

N 71

model 1: Stadsboulevard

Uitgangspunten

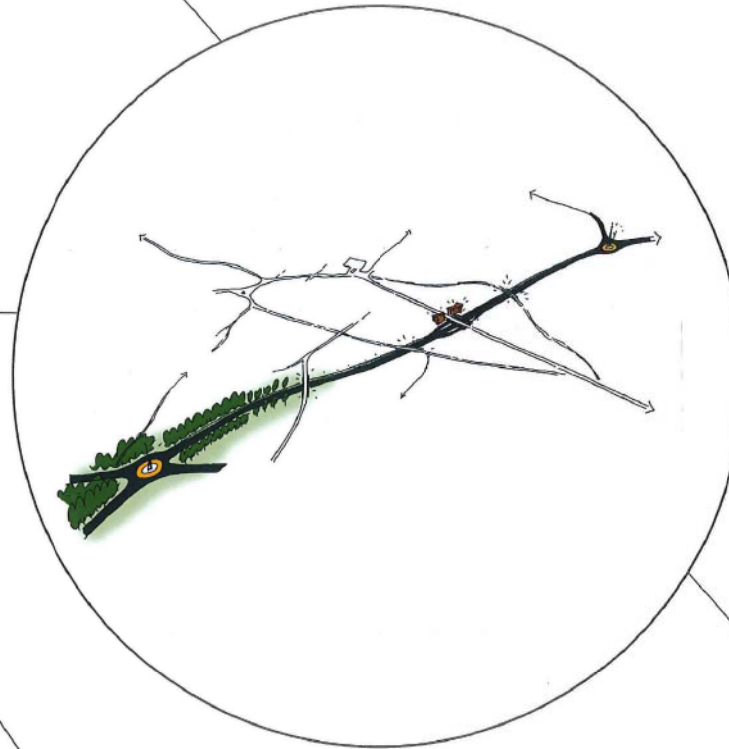
- N71 als onderdeel van het stedelijk weefsel;
- gelijkvloerse kruising/rotondes/minimaal vier kruisingen met bestaande wegenstructuur;
- fietsnetwerk ongelijkvloers (tunnel) kruisen;
- groen stedelijk profiel, bomen en bosdelen langs het tracé;
- rotondes als bakens/kunstobjecten
- voorkant van bebouwing oriënteren op N71;
- bijzondere bebouwingsobject(en) bij de stadsas
- versterken van voorzieningen langs het tracé
- light rail eventueel combineren met het tracé; dichterbij het centrum

N 71

Uigangspunten

- Principiële keuze:
 1. N71 blijft scheidende factor binnen Lommel
 2. N71 als onderdeel van het stedelijke weefsel
 3. N71 ter hoogte van het centrum ondergronds (ondergeschikt);
- structuur (web) van Lommel maximaal herstellen;
- fietsnetwerk ongelijkvloers kruisen;
- afwisseling van bebouwingsranden en bos/groene gebieden;
- bebouwing bakens bij hoofdstructuur van Lommel;
- keuze tracé Light Rail afhankelijk van de gewenste ruimtelijke inpassing:
 - stadsboulevard – LR combineren met N71
 - ondertunneling – LR combineren met spoortracé;
- tunneltracé met herkenbare identiteit: groen, poorten.

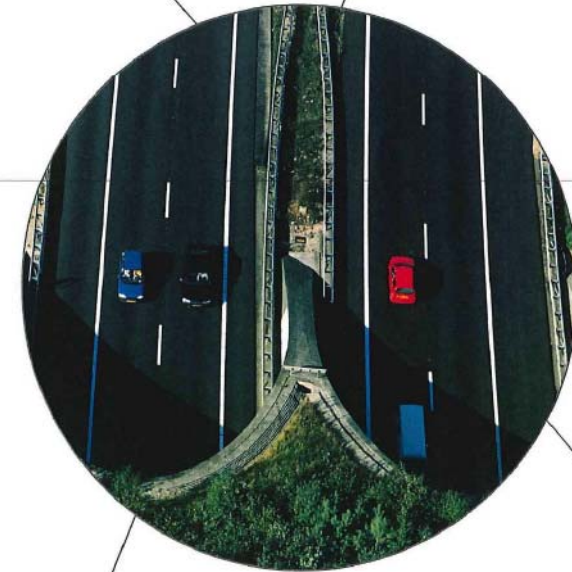

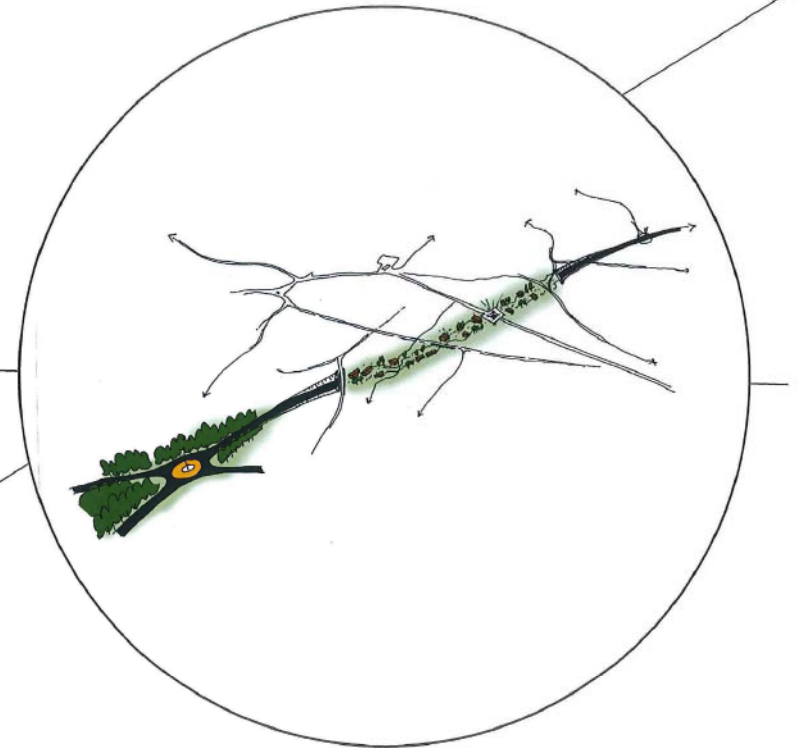
N 71

model 2: Open tunnelbak

Uitgangspunten

- N71 blijft scheidende factor binnen Lommel;
- twee gelijkvloerse aansluitingen aan de oost -en westkant;
- kruising met stedelijk drager ongelijkvloers;
- langzaamverkeer als brug over de N71;
- groen profiel, bomen en bosdelen langs het tracé;
- randen van het tracé terrasgewijs vormgeven (groen);
- rotondes als bakens/kunstobjecten;
- bijzondere bebouwingsobject(en) bij de stedelijke drager;
- fietsbruggen als markante objecten;
- bosrijke omgeving zichtbaar maken:
 - tracé begeleiden met groen
 - groene bruggen/ecoduct.

N 71

model 3: Ondertunneld

Uigangspunten

- N71 ter hoogte van het centrum ondergronds (ondergeschikt);
- maximaal ondertunneld; tussen xxx –xxxx;
- structuur van Lommel herstellen; web van wegen;
- auto- en fietsnetwerk ongelijkvloers kruisen;
- poorten tunnelbak als bouwkundig kunstobject aansluiting tunnel op stedelijk drager.